

ήητώ
ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΥΓΕΙΑ

Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης 2018 (1^η Ιανουαρίου 2018 – 31^η Δεκεμβρίου 2018)

Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

ΑΡ.ΜΗΤΡΩΟΥ ΑΕ 23741/01/Β/91/106
Έδρα: Μουσών 7-13, 11524 Αθήνα

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ

ΛΗΤΩ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ & ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Α.Ε.

Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις χρήσης 2018
Σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

Βεβαιώνεται ότι οι συνημμένες ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσης 01/01 – 31/12/2018 είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΛΗΤΩ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ & ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Α.Ε.» στις 23/04/2019 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.letto.gr.

Κωνσταντίνος Μαυρέλος

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Λητώ Μαιευτικό Γυναικολογικό & Χειρουργικό Κέντρο Α.Ε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	5
B. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου	8
Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις	19
1. Κατάσταση Οικονομικής Θέσης	19
2. Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	20
3. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων	21
4. Κατάσταση ταμειακών ροών	22
5. Γενικές πληροφορίες για την Εταιρεία	23
6. Πλαίσιο Κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων	23
7. Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων και διερμηνειών	23
8. Βασικές Λογιστικές Αρχές.....	32
8.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές της διοίκησης	33
8.2 Πληροφόρηση κατά τομέα	38
8.3 Ενοποίηση	38
8.4 Ενσώματες ακινητοποιήσεις	39
8.5 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	39
8.6 Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων	39
8.7 Χρηματοοικονομικά μέσα	40
8.8 Αποθέματα	42
8.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων	42
8.10 Μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση	42
8.11 Μετοχικό κεφάλαιο	42
8.12 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος.....	43
8.13 Παροχές στο προσωπικό	44
8.14 Προβλέψεις.....	45
8.15 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων	45
8.16 Χρηματοοικονομικά εργαλεία.....	47
8.17 Μισθώσεις	47
8.18 Κρατικές επιχορηγήσεις.....	47
8.19 Κέρδη/Ζημιές Ανά Μετοχή.....	47
9. Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων	48
9.1 Ενσώματα Πάγια	48
9.2 Άυλα περιουσιακά στοιχεία	49
9.3 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις	50
9.4 Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	50
9.5 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις	50
9.6 Αποθέματα	51
9.7 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	51
9.8 Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	52
9.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	52
9.10 Μετοχικό κεφάλαιο	53

9.11 Λοιπά Αποθεματικά	53
9.12 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	54
9.13 Δανειακές υποχρεώσεις.....	55
9.14 Προβλέψεις.....	56
9.15 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	57
9.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	57
9.17 Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	57
9.18 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	58
9.19 Πωλήσεις.....	58
9.20 Κόστος Πωληθέντων	58
9.21 Έξοδα Διοίκησης/Διάθεσης.....	59
9.22 Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης.....	59
9.23 Παροχές σε εργαζομένους.....	60
9.24 Χρηματοοικονομικά κόστη / έσοδα	60
9.25 Φόρος εισοδήματος	61
9.26 Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή	62
9.27 Δεσμεύσεις	62
9.28 Ενδεχόμενες απαιτήσεις – υποχρεώσεις	62
9.29 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	63
10. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων.....	65
10.1 Κίνδυνος επιτοκίου	65
10.2 Κίνδυνος ρευστότητας.....	65
10.3 Πιστωτικός Κίνδυνος.....	66
10.4 Διαχείριση Κεφαλαίου	67
11. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	67

A. Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της Εταιρείας ΛΗΤΩ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Έκθεση Ελέγχου επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας ΛΗΤΩ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΛΗΤΩ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές της ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία, καθόλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων", αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της Διοίκησης επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες

εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία ή να διακόψει τη δραστηριότητά της ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ' αυτές τις ενέργειες.

Ευθύνες Ελεγκτή για τον Έλεγχο των Οικονομικών Καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας να συνεχίσει τη δραστηριότητά της. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία να παύσει να λειτουργεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στη διοίκηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 (μέρος Β) του Ν. 4336/2015, σημειώνουμε ότι:

- α. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις του άρθρου 43α του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2018.
- β. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά το έλεγχό μας, για την εταιρεία ΛΗΤΩ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

Αθήνα, 23 Απριλίου 2019

Η Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Πελαγία Καζά
ΑΜ. ΣΟΕΛ. 62591

B. Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου

ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΛΗΤΩ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ & ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Α.Ε.» ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟ 01/01/2018 ΈΩΣ 31/12/2018

Κύριοι Μέτοχοι,

Με βάση τις διατάξεις του νόμου 2190/1920 όπως έχουν αντικατασταθεί, από 01/01/2019 από το Νόμο 4548/2018 και το Καταστατικό της Εταιρείας, σας υποβάλλουμε για την κλειόμενη εταιρική χρήση από 01/01/2018 έως 31/12/2018 την Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην παρούσα έκθεση περιγράφονται χρηματοοικονομικές πληροφορίες της Εταιρείας για τη χρήση του 2018, σημαντικά γεγονότα που διαδραματίστηκαν στην περίοδο και η επίδραση τους στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις. Επίσης γίνεται περιγραφή των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που η Εταιρεία ενδέχεται να αντιμετωπίσει κατά την οικονομική χρήση του 2019 και παρατίθενται οι σημαντικές συναλλαγές που καταρτίστηκαν μεταξύ της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων.

(Α) ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

• Επισκόπηση Δραστηριοτήτων για την χρήση 1/1-31/12/2018

Το 2018 αποτέλεσε σημαντικό έτος για την ελληνική οικονομία, καθώς ολοκληρώθηκε το τρίτο πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής, που συνοδεύθηκε με συγκεκριμένα μέτρα ελαφρύνσεως των χρηματοδοτικών αναγκών της χώρας σε ορίζοντα δεκαετίας. Όσον αφορά στο οικονομικό κλίμα, αμφότεροι οι δείκτες καταναλωτικής εμπιστοσύνης και επιχειρηματικών προσδοκιών έχουν βελτιωθεί σημαντικά συμβαδίζοντας με τον ενισχυμένο ρυθμό μεγέθυνσης της οικονομικής δραστηριότητας. Ειδικά για την Υγεία, ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) παραμένει για τα τελευταία χρόνια ο σημαντικότερος παράγοντας στην ανάπτυξη και στη ρευστότητα του κλάδου. Στην ενότητα «Κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες» παρατίθεται εκτενής ανάλυση της συνεργασίας του κλάδου και της Εταιρείας με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Παρά τις δυσχέρειες που αντιμετωπίζει ο κλάδος, το Λητώ συνεχίζει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της αγοράς και να αντιμετωπίζει τις δυσκολίες και τις ιδιαιτερότητες με γνώμονα τις ανάγκες του κλάδου. Πιο συγκεκριμένα, για τη χρήση 2018 το Μαιευτήριο:

- Διατήρησε τη τιμολογιακή πολιτική αμετάβλητη για όλη τη χρονιά, παρά την επιβολή Rebate & Claw-back από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.
- Ενίσχυσε τα υπάρχοντα τμήματα με νέες συνεργασίες ιατρών
- Προχώρησε σε επενδύσεις παρά το δυσμενές οικονομικό περιβάλλον (428 χιλ. € το 2018 έναντι 580 χιλ. € το 2017)
- Διατήρησε το δανεισμό της Εταιρείας σε χαμηλά επίπεδα.

Ωστόσο, οι αυξημένες ληξιπρόθεσμες οφειλές των δημόσιων ασφαλιστικών ταμείων συνεχίζουν να είναι το μεγάλο πρόβλημα της ρευστότητας, τόσο για την Εταιρεία, όσο και για τον κλάδο.

Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την συνεδρίαση του την 27η Μαρτίου 2018 ομόφωνα αποφάσισε να ενταχθεί στα θέματα της Ημερησίας Διάταξης της επικείμενης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας θέμα περί αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας μέχρι του ποσού των 200.001,80€ με καταβολή μετρητών και έκδοση 68.260 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας 2,93€ εκάστης και τιμή διάθεσης ίση με την ονομαστική αξία και η χρήση των αντληθησόμενων κεφαλαίων ως συμμετοχή της Εταιρείας στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας με την επωνυμία «ΑΛΦΑ LAB ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ». Στις 21/6/2018 η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μέχρι του ποσού των 200.001,80€ με καταβολή μετρητών και έκδοση 68.260 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας 2,93 € εκάστης. Μετά την αύξηση το μετοχικό κεφάλαιο ανήλθε σε 7.307.915,17€ διαιρούμενο σε 2.494.169 ονομαστικές μετοχές. Με το Πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου

της 01/08/2018 πιστοποιήθηκε η ολική καταβολή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που αποφάσισε η Γενική Συνέλευση των μετόχων της 21/6/2018. Στις 29/8/2018 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο Γ.Ε.Μ.Η. με κωδικό αριθμό καταχώρησης 1455288 το από 01/08/2018 Πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου πιστοποίησης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου.

Την 9η Νοεμβρίου 2018 γνωστοποιήθηκε η πώληση του 70,385% των μετοχών του Ομίλου ΥΓΕΙΑ (μητρική της ΛΗΤΩ Α.Ε.) προς το σχήμα που ελέγχεται από τα επενδυτικά κεφάλαια της «CVC CAPITAL PARTNERS» («CVC»).

• **Ανάλυση χρηματοοικονομικών πληροφοριών**

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων: Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας για τη χρήση 2018 ανήλθε σε 13 εκ. ευρώ σημειώνοντας αύξηση 6,8%, έναντι 12 εκ. ευρώ το 2017. Στα ποσά συμπεριλαμβάνεται και η επιβολή Rebate & Claw-back. Οι λειτουργικές ζημιές ανήλθαν σε 0,6 εκ. Ευρώ έναντι 1,7 εκ. Ευρώ το 2017.

Προσαρμοσμένα κέρδη (ζημιές) προ φόρων, χρηματοοικονομικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων, έκτακτων αποτελεσμάτων και αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων (**Προσαρμοσμένο EBITDA**) : Η Εταιρεία ορίζει το μέγεθος «Προσαρμοσμένο EBITDA» ως τα αποτελέσματα προ φόρων, χρηματοοικονομικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων), προσαρμοσμένα με τις επιδράσεις των τυχόν έκτακτων αποτελεσμάτων και των αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων. Ο εν λόγω προσαρμοσμένος δείκτης χρησιμοποιείται από τη Διοίκηση ως ένας εσωτερικός δείκτης απόδοσης της διαχείρισης των λειτουργικών επαναλαμβανόμενων δραστηριοτήτων της Εταιρείας. Τα προσαρμοσμένα κέρδη προ τόκων, φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων), προσαρμοσμένα με τις επιδράσεις των τυχόν έκτακτων αποτελεσμάτων και των αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων (προσαρμοσμένο EBITDA) αυξήθηκαν στα 25(ζημιές) χιλ. Ευρώ από 260(ζημιές) χιλ. Ευρώ το 2017.

Οι ζημιές μετά φόρων ανήλθαν σε -0,4 εκ. Ευρώ, έναντι -1,7 εκ. Ευρώ το 2017, ενώ τα Συγκεντρωτικά Συνολικά Έσοδα περιόδου μετά φόρων ανήλθαν σε ζημιές -0,4 εκ. Ευρώ έναντι ζημιών -1,7 εκ. Ευρώ το 2017.

• **Προοπτικές της Εταιρείας**

Το 2019 αναμένεται βελτίωση των εσόδων σε σχέση με τη προηγούμενη χρονιά, η οποία βασίζεται σε νέες συνεργασίες με ιατρούς. Οι συνεργασίες αυτές αφορούν σε Μαιευτήρες-Γυναικολόγους για τους οποίους υλοποιείται πρόγραμμα ενημέρωσης της τιμολογιακής πολιτικής της εταιρείας, αλλά και σε ιατρούς των υπόλοιπων ιατρικών ειδικοτήτων της αδείας του ΛΗΤΩ (Ουρολόγους, Πλαστικούς, Γενικούς Χειρουργούς και ΩΡΛ). Επίσης και για το 2019 θα συνεχιστεί η προσπάθεια περιστολής των δαπανών κυρίως μέσα από νέες συμφωνίες και συνεργασίες με χαμηλότερο κόστος. Καθοριστικό ρόλο έχει η επιβολή του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής (Rebate και Claw-back) του άρθρου 100 του ν.4172/2013 (ΦΕΚ 167Α/2013) και η οποία θα συνεχιστεί και το 2019.

Όσον αφορά τον κλάδο της υγείας, η ρευστότητα των εταιρειών θα παραμείνει το βασικό τους μέλημα, καθώς οι ληξιπρόθεσμες οφειλές από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. συνεχίζουν να προκαλούν σοβαρά προβλήματα στις εταιρείες ως προς την αποπληρωμή των υποχρεώσεων τους. Αναφορικά με το μέγεθος της αγοράς, εκτιμάται ότι ο κλάδος θα συνεχίσει τη πτωτική του πορεία.

Παρά τις αντιξοότητες του κλάδου, η Διοίκηση της Εταιρείας έχει θέσει ως στόχο να συνεχίσει να βελτιώνει τους κυριότερους χρηματοοικονομικούς δείκτες, διατηρώντας αμετάβλητα, τόσο τη τιμολογιακή του πολιτική, όσο και τις υψηλού επιπέδου υπηρεσίες που προσφέρει. Μέλημα της Διοίκησης είναι η οικονομική κρίση να μην αποτελεί απειλή αλλά ευκαιρία για ανάπτυξη.

Παράλληλα η Εταιρεία συνεχίζει να πρωτοστατεί και να παραμένει πρωτοπόρος στις εξελίξεις και τις νέες τεχνικές, όπως ο εναλλακτικός τοκετός (φυσικός τοκετός σαν στο σπίτι και τοκετός στο νερό), αλλά και ο μητρικός θηλασμός, όπως και το rooming in (εικοσιτετράωρη παραμονή του βρέφους στο ίδιο δωμάτιο με τη μητέρα του, από τη στιγμή της γέννησης μέχρι και το εξιτηριό τους). Επιπλέον θα διερευνηθεί η δυνατότητα να αναπτύξει και νέες ιατρικές ειδικότητες και τμήματα με αντίστοιχη επέκταση της άδειάς της με στόχο να ενισχύσει τους δείκτες της μέσα στο 2019.

Τέλος, η Διοίκηση της Εταιρείας στοχεύει να διατηρήσει την ανταγωνιστική της θέση στον κλάδο και για τη νέα χρήση. Βαρόμετρο αποτελεί η πορεία της λειτουργίας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθώς η ρύθμιση των ληξιπρόθεσμων χρεών του θα καθορίσει την όλη πορεία και τα επίπεδα ρευστότητας της Εταιρείας και του κλάδου γενικότερα.

(B) ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Η Εταιρεία είναι εκτεθειμένη σε πολλαπλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις των επιτοκίων, οι τιμές της αγοράς κτλ), ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων. Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από την Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρείας. Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες της Εταιρείας,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές και υποχρεώσεις από δάνεια.

1. Κίνδυνος επιτοκίου

Η πολιτική της Εταιρείας είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση της στο κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη και βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση. Οι βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις είναι με κυμαινόμενο επιτόκιο (3M Euribor). Την 31η Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία είναι ελάχιστα εκτεθειμένη στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή -1%.

	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%
	31/12/2018		31/12/2017	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(1.825)	1.825	(1.868)	1.868
Καθαρή Θέση	(1.825)	1.825	(1.868)	1.868

2. Κίνδυνος ρευστότητας

Η Εταιρεία διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με προσεκτική παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές περιόδους, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι βραχυπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2018 για την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	31/12/2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	39.165	39.165	104.196	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	6.713.354	74.020	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.289.781	0	71.280	0
Σύνολο	8.042.301	113.185	175.475	0

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31η Δεκεμβρίου 2017 είχε ως εξής:

	31/12/2017			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	29.566	30.504	126.709	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	6.547.951	9.720	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.410.377	26.717	124.991	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	105.121	0	0	0
Σύνολο	8.093.015	66.941	251.700	0

Οι ανωτέρω συμβατικές ημερομηνίες λήξης αντικατοπτρίζουν τις μικτές ταμειακές ροές, οι οποίες ενδέχεται να διαφέρουν από τις λογιστικές αξίες των υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Κατά τη λήξη της κλειόμενης χρήσεως το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων υπερέβαινε το σύνολο των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας κατά το ποσό των 5,85 εκ.

Αναφορικά με τη πορεία του κεφαλαίου κίνησης η Διοίκηση της Εταιρείας έχει ολοκληρώσει τις ενέργειες της προηγούμενης χρονιάς και έχει λάβει μια σειρά από νέα μέτρα. Πιο συγκεκριμένα η Εταιρεία συνεχίζει τη προσπάθεια περιορισμού του λειτουργικού κόστους και αύξησης του κύκλου εργασιών της (αύξηση του μεικτού κέρδους, μείωση της λειτουργικής ζημιάς και ριζική βελτίωση του EBITDA κατά το 2019).

Επιπλέον, η λειτουργία των νέων τμημάτων Ουρολογικού και ΩΡΛ καθ' όλη τη διάρκεια του 2018 ενισχύουν τους δείκτες της Εταιρείας ενώ οι νέες συνεργασίες με ειδικότητες συνεργατών ιατρών των κυρίων δραστηριοτήτων της Εταιρείας εξακολουθούν να αποτελούν βασική προτεραιότητα της Διοίκησης. Τέλος, η εταιρεία ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΥΓΕΙΑ Α.Ε., ως μητρική εταιρεία του Ομίλου Υγεία, θα παρέχει οποιαδήποτε οικονομική ή άλλη υποστήριξη, στην περίπτωση που καταστεί αναγκαίο, για τις δραστηριότητες της Εταιρείας για τουλάχιστον τους επόμενους 12 μήνες.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω γεγονότων, αλλά και δεδομένου ότι εισπράξεις το πρώτο τρίμηνο του 2018 είναι ενθαρρυντικές, εκτιμάται ότι η Εταιρεία δεν θα αντιμετωπίσει σημαντικά θέματα χρηματοδότησης και ρευστότητας εντός των επόμενων 12 μηνών.

3. Πιστωτικός Κίνδυνος

Η έκθεση της Εταιρείας όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία τις ημερομηνίες 31/12/2018 και 31/12/2017 αναλύονται ως εξής:

Κατηγορίες χρημ/κών στοιχείων	31/12/2018	31/12/2017
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	122.781	508.566
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	1.086.524	938.906
Σύνολο	1.209.305	1.447.472

Επίσης στον κάτωθι πίνακα αναλύεται η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών στοιχείων της Εταιρείας που είναι σε καθυστέρηση, αλλά δεν έχουν απομειωθεί:

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε καθυστέρηση που δεν έχουν απομειωθεί	31/12/2018	31/12/2017
Εντός 3 μηνών	286.667	277.174
Από 3 έως 6 μήνες	86.987	49.695
Από 6 μήνες έως 1 έτος	62.636	22.188
Πάνω από 1 έτος	345.075	237.040
Σύνολο	781.366	586.097

4. Διαχείριση Κεφαλαίου

Η Εταιρεία ορίζει το ποσό του κεφαλαίου σε σχέση με την συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση, π.χ. ίδια κεφάλαια και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Η Εταιρεία διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά το χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των υπάρχοντων περιουσιακών στοιχείων αλλάζουν. Με στόχο τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των πληρωτέων μερισμάτων, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο ή να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το δανεισμό.

Η Εταιρεία παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των ιδίων κεφαλαίων πλέον τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Το κεφάλαιο για τις χρήσεις 2018 και 2017 αναλύεται ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	5.115.224	5.399.162
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(122.781)	(508.566)
Κεφάλαιο	4.992.443	4.890.596
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	5.115.224	5.399.162
Πλέον: Δάνεια	182.526	291.900
Σύνολο κεφαλαίων	5.297.750	5.691.062
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	0,94	0,86

5. Συνεργασία με Ε.Ο.Π.Υ.Υ.-Υποχρεώσεις άρθρου 100 του Ν.4172/2013

Μια σημαντική αλλαγή που επήλθε στον κλάδο Υγείας είναι η λειτουργία από 01/01/2012 του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ), που αποτελεί πλέον το ασφαλιστικό ταμείο υπό την «ομπρέλα» του οποίου έχει βρεθεί η πλειονότητα των ασφαλισμένων, οι οποίοι μέχρι το τέλος του 2011 καλύπτονταν από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, τον ΟΓΑ, το Ταμείο των Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), το ταμείο του Δημοσίου (ΟΠΑΔ-ΤΥΔΚΥ), το ΤΣΑΥ και λοιπά ταμεία.

Βασικό συστατικό της νέας νομοθεσίας βάσει της οποίας λειτουργεί ο νέος Οργανισμός αποτελεί η σύσταση των Κλειστών Ενοποιημένων Νοσηλείων (ΚΕΝ) που διαμορφώνει μια νέα διαδικασία τιμολόγησης και διαχείρισης νοσοκομειακών νοσηλείων ασθενών, η οποία βασίζεται στα διεθνώς καθιερωμένα DRGs (Diagnosis Related Groups). Στα πλαίσια της συγκεκριμένης διαδικασίας, το νοσοκομείο λαμβάνει ένα προϋπολογισμένο και εγκεκριμένο ποσό για την κάλυψη του κόστους περίθαλψης (εκτός από την αμοιβή ιατρού) και των υπηρεσιών που προσφέρει στους ασθενείς των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων ασφάλισης υγείας.

Η έναρξη συνεργασίας των ιδιωτικών νοσοκομείων με τον ΕΟΠΥΥ αντιμετωπίστηκε θετικά από τον κλάδο των ιδιωτικών κλινικών, οι οποίες προχώρησαν σε σύναψη συμβάσεων με τον νέο φορέα, γεγονός που διευρύνει την πελατειακή βάση τους και αύξησε τον αριθμό των περιστατικών που εξυπηρετούσαν. Ωστόσο τα ελλείμματα και η αστοχία των προϋπολογισμών προκάλεσαν μεγάλες καθυστερήσεις στην καταβολή των οφειλόμενων νοσηλείων, ενώ η λήψη μέτρων μονομερών περικοπών από πλευράς Δημοσίου (Rebate και Claw-back) οδήγησε σε συμψηφισμό και ματαίωση είσπραξης των οφειλόμενων ποσών.

Από τον Ιούλιο 2013 τέθηκαν σε εφαρμογή (με αναδρομική ισχύ από 01/01/2013), σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν.4172/2013, τα εξής:

α) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Claw-back) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του συγκεκριμένου μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΟΠΥΥ. Το υπερβάλλον ποσό, το οποίο αναζητείται εκ μέρους του ΕΟΠΥΥ από τους συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους των ανωτέρω υπηρεσιών υγείας, υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση

και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγγραφη ατομική ειδοποίηση σε λογαριασμό τραπεζής που θα υποδείξει ο ΕΟΠΥΥ. Σε περίπτωση απράκτου παρελεύσεως της ως άνω προθεσμίας, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ αναστέλλει αυτοδικαίως και αζημίως ως προς αυτόν, τη σύμβαση του συμβεβλημένου παρόχου με τον ΕΟΠΥΥ, για το χρονικό διάστημα μέχρι την καταβολή του συνολικού οφειλομένου ποσού εντόκως από αυτόν (πάροχο) του ποσού ή την είσπραξη του κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.). Ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβαλλόμενο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον ΕΟΠΥΥ, έναντι των παρεχόμενων για τον αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Δεν αναγνωρίζονται και δεν αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ δαπάνες που υποβάλλονται σε αυτόν μετά την πάροδο είκοσι (20) ημερών από τη λήξη εκάστου ημερολογιακού μήνα.

Το συνολικό ποσό της επιστροφής (claw-back) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

β) η καθιέρωση ποσοστού επί των οφειλών του ΕΟΠΥΥ για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ ιδιώτες παρόχους των ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως επιστροφή (Rebate) για κάθε μήνα. Το ποσό έκπτωσης (rebate) υπολογίζεται σε μηνιαία βάση και ενσωματώνεται από 1/1/2016 στα εκδοθέντα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4549/2018 (ΦΕΚ Α' 105/14.6.2018) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41), της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας, υπ' αριθμ. Γ5/63587/2015 (Β' 1803), υπουργικής απόφασης και του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, επεκτείνεται και στα έτη 2019-2022, με αρχικό έτος βάσης υπολογισμού για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος το 2018, και για καθένα από τα επόμενα έτη το εκάστοτε προηγούμενο έτος. Τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών αναπροσαρμόζονται για τα έτη 2019-2022, αποκλειστικά βάσει της προβλεπόμενης κατ' έτος μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ σε σταθερές τιμές, όπως αυτή απεικονίζεται στον προϋπολογισμό κάθε έτους. Η κατανομή των ορίων στις τρεις υποκατηγορίες δαπανών θα απεικονίζεται στην εισηγητική έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού κάθε έτους. Για την πρώτη εφαρμογή και όσον αφορά στο έτος 2019, η κατανομή των ορίων της φαρμακευτικής δαπάνης του ΕΟΠΥΥ, της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης, καθώς και της δαπάνης για παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από τον ΕΟΠΥΥ θα ορισθεί με υπουργική απόφαση, που θα εκδοθεί εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος.

Με την υπουργική απόφαση Γ3γ/37400/19.05.2017 (ΦΕΚ 1752/Β'/22.05.2017) καθορίστηκαν τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών του ΕΟΠΥΥ για παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους και για παροχή ιατροτεχνολογικών προϊόντων και συμπληρωμάτων ειδικής διατροφής από συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ κατασκευαστές, εισαγωγείς, διανομείς/προμηθευτές, έτους 2017. Σύμφωνα με τις κατηγορίες παρεχόμενης υπηρεσίας το ετήσιο όριο δαπάνης για υπηρεσίες νοσηλείας ιδιωτικών κλινικών διαμορφώνεται σε 265 εκ. Ευρώ, ενώ το ετήσιο όριο δαπάνης των διαγνωστικών εξετάσεων και πράξεων διαμορφώνεται σε 350 εκ. Ευρώ.

Με την απόφαση Αριθμ. Γ3γ/Γ.Π./51816 (ΦΕΚ 2638/28.07.2017) του αναπληρωτή υπουργού Υγείας γνωστοποιήθηκε ότι οι υπ' αριθμ. Γ3γ/οικ. 96176/4-11-2014 (Β' 3040) και Γ3γ/65273/15-09-2015 (Β' 2036) υπουργικές αποφάσεις για τον υπολογισμό του claw-back 2014 παύουν να ισχύουν. Τα ποσά αυτόματης επιστροφής (claw-back) του έτους 2014 για την κατηγορία παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας «Υπηρεσίες Νοσηλείας Ιδιωτικών Κλινικών» υπολογίζονται πλέον σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100 του ν. 26 4172/2013 και ειδικότερα ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβεβλημένο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον ΕΟΠΥΥ, έναντι των παρεχόμενων, για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα, υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Το ποσό επιστροφής υπολογίζεται στη βάση της διαφοράς μεταξύ της προϋπολογισμένης και της πραγματικής δαπάνης, μετά την αφαίρεση τυχόν εκπτώσεων (rebates) και μη αποδεκτών δαπανών.

Επιπλέον με την απόφαση Αριθμ. Γ3γ/Γ.Π./58976/2017 (ΦΕΚ Β' 2746/04.08.2017) του αναπληρωτή υπουργού Υγείας, κατηγοριοποιήθηκαν οι υπηρεσίες υγείας οι οποίες υπόκεινται σε έκπτωση (rebate) ενώ καθορίστηκαν

αντίστοιχα και τα ποσοστά, τα οποία διαμορφώνονται κλιμακωτά ανάλογα με το ύψος της υποβαλλόμενης μηνιαίας δαπάνης. Η εφαρμογή της εν λόγω υπουργικής απόφασης έχει ισχύ από την 01/08/2017.

Ο ΕΟΠΥΥ έχει κοινοποιήσει με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων τα ποσά του rebate και claw-back που αντιστοιχούν στις χρήσεις 2013, 2014, 2015, 2016 και 2017 συνολικού ύψους €11,66 εκ. περίπου συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Η Εταιρεία προχώρησε σε κατάθεση προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά των από 28/05/2014, 18/11/2014, 22/05/2015, 02/07/2015, 09/12/2015, 11/02/2016, 06/04/2016, 20/03/2017, 20/06/2017 και 23/08/2017 πράξεων έκδοσης του ΕΟΠΥΥ καθώς και σε κατάθεση αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της από 07/03/2017 νέας πράξης έκδοσης του ΕΟΠΥΥ αναφορικά με τα ποσά αυτόματης επιστροφής (claw-back) και ποσά έκπτωσης (rebate) που αντιστοιχούν στις χρήσεις 2013,2014,2015 καθώς επίσης και στο 2ο εξάμηνο του 2016.

Μέχρι στιγμής, με εξαίρεση τις χρήσεις 2013, 2016 και 2017, είναι αδύνατη η ακριβής ποσοτικοποίηση του προϋπολογισμού και του claw-back που αντιστοιχεί στην Εταιρεία λόγω της μη γνωστοποίησης, από πλευράς ΕΟΠΥΥ, όλων των παραμέτρων (κλάδου και κλινικών ξεχωριστά), οι οποίες μπορούν αξιόπιστα να οδηγήσουν σε ακριβή προσδιορισμό των αντίστοιχων ποσών. Επίσης, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι τα τελικά ποσά του claw-back για το 2014 και 2015 θα προκύψουν εφόσον ελεγχθούν και οι υποβολές του συνόλου των αναφερόμενων ετών και τελικώς επικυρωθούν από τον ΕΟΠΥΥ. Σε κάθε περίπτωση η Διοίκηση εκτιμά ότι με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, τα αποτελέσματα της Εταιρείας έχουν ήδη επιβαρυνθεί με επαρκή ποσά καθ' όλη την περίοδο εφαρμογής του Claw-back και του Rebate και δεν αναμένεται περαιτέρω σημαντική επιβάρυνση αυτών.

Η Εταιρεία, με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για claw-back και rebate, σημειώματα, προχώρησε αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.8.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για τις περιόδους 2013 έως και 2017.

Επιπλέον την 18η Μαρτίου 2015 κοινοποιήθηκε με βάση την ισχύουσα σύμβαση από τη συμβαλλόμενη Ελεγκτική Εταιρεία, τα αποτελέσματα του διοικητικού και ιατρικού ελέγχου των υποβληθέντων λογαριασμών προς τον ΕΟΠΥΥ για την περίοδο 01/01/2013-31/12/2013. Με βάση τα γνωστοποιηθέντα πορίσματα, οι μη αποδεκτές δαπάνες ανέρχονται περίπου στα €835χιλ Η Εταιρεία έχει ήδη προχωρήσει, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, σε υποβολή ένστασης επί των σχετικών ευρημάτων. Μετά και την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας ο ΕΟΠΥΥ την 7η Μαρτίου 2017 κοινοποίησε με την αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στην Εταιρεία το ποσό του Claw-back που αντιστοιχεί στη χρήση 2013 μετά και την κοινοποίηση του σχετικού ελέγχου από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές και την εκκαθάριση των σχετικών υποβολών της περιόδου συνολικού ύψους € 1,6 εκ. περίπου συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Μετά και την οριστικοποίηση των ποσών των περικοπών τα αποτελέσματα της Εταιρείας δεν επιβαρυνθήκαν καθώς ήταν επαρκή τα σχετικά αναγνωρισμένα ποσά. Επισημαίνεται, ότι ο διοικητικός και ιατρικός έλεγχος των υποβολών όλων των κλινικών του κλάδου προς τον ΕΟΠΥΥ των χρήσεων 2012, 2014 και 2015 δεν έχει, μέχρι στιγμής, ξεκινήσει.

Η Εταιρεία, με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για claw-back και rebate, σημειώματα, παρά τη μη ολοκλήρωση των ελέγχων για τις χρήσεις 2014 και 2015, προχώρησε, αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.8.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για τις περιόδους 1/1/2013-31/12/2016. Από ενάρξεως της χρήσης 2016, οι εκπτώσεις (rebates) του άρθρου 100 του Ν. 4172/2013, ενσωματώνονται στις μηνιαίες υποβεβλημένες τιμολογήσεις της Εταιρείας προς τον Οργανισμό.

Με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ), (ΦΕΚ Α 184 31-12-2015) αποφασίσθηκε ότι η ισχύς των υφισταμένων κατά τη δημοσίευση του παρόντος συμβάσεων μεταξύ των ιατρών, διαγνωστικών εργαστηρίων, πολυιατρείων, κλινικών και λοιπών παρόχων και του ΕΟΠΥΥ, είτε αυτές είναι αρχικές είτε έχουν ήδη παραταθεί, να παραταθεί έως τις 30/6/2016. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 52 του υπ αριθ. 4410/2016 Νόμου (αρ. ΦΕΚ 141/3-8-2016) παρατείνεται η ισχύς των ανωτέρω συμβάσεων μεταξύ του ΕΟΠΥΥ και όλων των παρόχων υγείας μέχρι την ολοκλήρωση των νέων συμβάσεων.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 90 του υπ' αρ. 4368/2016 Νόμου «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (αρ. ΦΕΚ 21/21-2-2016), οι δαπάνες των παρόχων υγείας, πλην φαρμακοποιών, που πραγματοποιήθηκαν από την 01/01/2016 και υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΠΥΥ εκκαθαρίζονται με δειγματοληψία, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να αφορά ποσοστό μικρότερο του πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού αριθμού των υποβαλλομένων δικαιολογητικών δαπανών ασφαλισμένων εκάστου παρόχου και κατ' ελάχιστο αριθμό 10 δικαιολογητικών δαπάνης. Ο ΕΟΠΥΥ δύναται να ελέγξει οριστικά και να εκκαθαρίσει τις μη εκκαθαρισθείσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ προς τους παρόχους του, πλην φαρμακοποιών και νοσοκομείων Ε.Σ.Υ., που αφορούν τα έτη 2012-2015, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Από την εφαρμογή του παρόντος εξαιρούνται οι συμβεβλημένοι πάροχοι που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 100 παρ. 6 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Κατά συνέπεια οι υποβληθείσες δαπάνες της Εταιρείας για τη χρήση 2016 & 2017 έχουν ελεγχθεί από τους αρμόδιους φορείς του ΕΟΠΥΥ και οι όποιες περικοπές προέκυψαν (ήτοι rebate, μη αποδεκτές δαπάνες και claw-back) θεωρούνται οριστικές.

Τον Οκτώβριο 2016, σύμφωνα με το αρ. 52 του Ν. 4430/2016, προσδιορίστηκαν οι όροι για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του ΕΟΠΥΥ, οι οποίες γεννήθηκαν πριν και μετά τη λειτουργία του, προς τους συμβεβλημένους παρόχους υγείας. Ειδικότερα, με βάση τις διατάξεις του συγκεκριμένου άρθρου, προσδιορίστηκαν περαιτέρω εκπώσεις προκειμένου ο Οργανισμός να προβεί, εντός του 2017, στην ολοσχερή εξόφληση των οφειλών του, που γεννήθηκαν έως και τη χρήση 2015 (συμπεριλαμβανομένων των οφειλών πριν το 2012). Επισημαίνεται ότι η εταιρεία έχει ήδη διενεργήσει επαρκείς προβλέψεις έναντι των διατάξεων του συγκεκριμένου άρθρου και, ως εκ τούτου, δεν προβλέπεται περαιτέρω επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της.

Επιπλέον με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣΤΕ) με αριθμό 1874/2017 ακυρώνονται οι αποφάσεις που ελήφθησαν τον Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2012 από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ για μείωση τιμών σε επιλεγμένες διαγνωστικές εξετάσεις. Στο σκεπτικό της απόφασης επισημαίνεται πως οι αποφάσεις εκδόθηκαν από αναρμόδια αρχή (Διοικητικό Συμβούλιο ΕΟΠΥΥ) καθώς δεν υφίσταται διάταξη νόμου που να παρέχει τέτοια αρμοδιότητα. Η Εταιρεία ακολουθώντας την ανωτέρω απόφαση του ΣΤΕ προχώρησε στην επανατιμολόγηση των συγκεκριμένων διαγνωστικών εξετάσεων.

Με την απόφαση 194/448/08-02-2018 του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ αποφασίσθηκε ομόφωνα η έγκριση της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί για τον υπολογισμό του clawback 2017, για τις περιπτώσεις των παρόχων όπου η υποβαλλόμενη δαπάνη τους, περιλαμβάνει εντός αυτής προκληθείσα δαπάνη περισσότερων από μίας υποκατηγορίας παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας. Συγκεκριμένα για αυτές τις περιπτώσεις τα ποσά rebate και περικοπής κάθε παρόχου, όπως έχουν προσδιοριστεί βάση της Υ.Α. Γ3γ/Γ.Π.58976 και της Κ.Υ.Α. Β2β/οικ.38642 αντίστοιχα, επιμερίζονται σε κάθε υποκατηγορία παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας της Γ3γ/37400 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (αρ. ΦΕΚ 26/15-01-2018), με βάση την ποσοστιαία αναλογία δαπάνης της υποκατηγορίας επί της αρχικά υποβαλλόμενης δαπάνης κάθε παρόχου.

Τέλος την 1η Νοεμβρίου 2018 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 4898/Β/01.11.2018) η απόφαση του υπουργείου Υγείας με την οποία επέρχεται τροποποίηση και αντικατάσταση της με αριθμ. πρωτ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 46846/19-06-2018 (Β' 2315) κοινής υπουργικής απόφασης, με περιεχόμενο «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)» για τον νέο Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του ΕΟΠΥΥ. Με τον αναφερόμενο Κανονισμό επανακαθορίζονται οι παροχές υγείας σε είδος, η έκταση, το ύψος, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησης τους και προσδιορίζονται οι δικαιούχοι των παροχών αυτών, καθώς και ο τρόπος αποζημίωσης της σχετικής δαπάνης. Έναρξη ισχύος της απόφασης ορίστηκε η 1η Νοεμβρίου 2018.

Την 9η Μαρτίου 2019 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (αρ. ΦΕΚ 43) ο Νόμος 4600/2019 "Εκσυγχρονισμός και Αναμόρφωση Θεσμικού Πλαισίου Ιδιωτικών Κλινικών, Σύσταση Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, Σύσταση Εθνικού Ινστιτούτου Νεοπλασιών και λοιπές διατάξεις".

6. Υπευθυνότητα για τους εργαζόμενους

Η στρατηγική για το 2018, στον πυλώνα του Ανθρώπινου Δυναμικού, για την εταιρεία είναι:

- η διατήρηση θέσεων εργασίας
- η διατήρηση μισθών
- η διατήρηση των παροχών
- η έμφαση στην εκπαίδευση

Η Διοίκηση της Εταιρείας πιστεύει ότι οι άνθρωποι της είναι το σημαντικότερο περιουσιακό κεφάλαιο. Το ανθρώπινο δυναμικό της Εταιρείας, με κοινό όραμα, υλοποιεί τους επιχειρηματικούς στόχους και τον φέρνει πάντα στην κορυφή των εξελίξεων. Η προσέγγιση της Εταιρείας είναι πάντα ανθρωποκεντρική, όπως και τα συστήματα και οι διαδικασίες που εφαρμόζει.

Κώδικας Δεοντολογίας

Οι ηθικές αξίες αποτελούν τη βάση λειτουργίας της Εταιρείας. Όλοι ανεξαρτήτως οι εργαζόμενοι εργάζονται με: Ακεραιότητα, Υπευθυνότητα, Σεβασμό, Συμμόρφωση στα επαγγελματικά πρότυπα και την τήρηση νόμων και κανονισμών, Αξιοπιστία, Εμπιστοσύνη, Αριστεία, Διαφάνεια, Βιωσιμότητα.

Στην Εταιρεία η διαχείριση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού βασίζεται σε τέσσερις (4) άξονες δράσεων:

Εκπαίδευση και ανάπτυξη

Η Εταιρεία δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στη εκπαίδευση των εργαζομένων. Με στόχο την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών που έχουν εκφράσει οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, καταρτίζεται σε ετήσια βάση συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πλάνο. Βάσει αυτού, υλοποιούνται ποικίλα προγράμματα και εκπαιδεύσεις, προκειμένου οι εργαζόμενοι να ενημερώνονται για όλες τις εξελίξεις στον τομέα της υγείας και να ανταποκρίνονται επιτυχώς στις απαιτήσεις της σύγχρονης τεχνολογίας που εφαρμόζεται στην Εταιρεία.

Αξιολόγηση και ανέλιξη

Για την Εταιρεία, η αξιολόγηση της απόδοσης των εργαζομένων αποτελεί μία εξαιρετικά σημαντική διαδικασία. Εφαρμόζεται ένα κοινό Σύστημα Διαχείρισης της Απόδοσης, το οποίο αποτελεί τη βάση ενός προγράμματος ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και εκφράζει τη βούληση της Εταιρείας για δίκαιη, αντικειμενική και αξιοκρατική διαχείριση όλων των εργαζομένων.

Παροχές

Η Εταιρεία, με βάση τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται εφαρμόζει πρόγραμμα βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων παροχών προς όλους τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης.

Ενδεικτικά κάποιες παροχές αποτελούν:

- ✓ Εκπτώσεις νοσηλείας και εξετάσεων για όλους τους εργαζόμενους.
- ✓ Πρόγραμμα ασφάλειας ζωής για τους ίδιους τους εργαζόμενους, απώλειας εισοδήματος και επιδόματος σοβαρών ασθενειών.
- ✓ Πλήρες γεύμα με συμβολικό ποσό.

7. Φροντίδα για το περιβάλλον

Η Εταιρεία αναπτύσσει με συνέπεια και συνέχεια, δράσεις περιβαλλοντικής φροντίδας προκειμένου να επιτύχει συνεχή βελτίωση στη μείωση της περιβαλλοντικής της επίπτωσης. Σκοπός είναι το μοντέλο λειτουργίας μας

μέσω της συνεχούς βελτίωσης της οργάνωσής της, να προάγει την υγεία με αποτελεσματικούς και φιλικούς προς το περιβάλλον τρόπους.

Βασικές περιβαλλοντικές επιδόσεις για οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας, αποτελούν η ορθή διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων, η ορθολογική κατανάλωση των φυσικών πόρων, της ηλεκτρικής ενέργειας και του νερού και οι μειωμένες εκπομπές αέριων ρύπων στην ατμόσφαιρα.

Αναγνωρίζοντας την κρισιμότητα της σωστής διαχείρισης των αποβλήτων που προέρχονται από τις κλινικές της Εταιρείας, εφαρμόζεται ειδικό Πλάνο Διαχείρισης Επικίνδυνων Αποβλήτων. Το πλάνο περιλαμβάνει τις διαδικασίες για τον διαχωρισμό, συλλογή, προσωρινή αποθήκευση, μεταφορά και διάθεση των επικίνδυνων αποβλήτων που παράγονται κατά την παροχή των υπηρεσιών και λειτουργία των τμημάτων των κλινικών. Η Εταιρεία συμμορφώνεται πλήρως με την ισχύουσα περιβαλλοντική νομοθεσία. Κατά τη χρήση του έτους 2018 η διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων ήταν ως ακολούθως:

Μέθοδος διαχείρισης	%
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ	50,10%
ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ	39,50%
ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗ	10,40%

Οι ποσότητες που προκύπτουν από τις διαδικασίες της αποτέφρωσης και αποστείρωσης προωθούνται από κατάλληλα αδειοδοτημένους διαχειριστές σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής, ως ορίζεται από τη νομοθεσία.

8. Διαφάνεια και καταπολέμηση της διαφθοράς

Στην Εταιρεία δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην υλοποίηση προληπτικών ενεργειών αναφορικά με θέματα διαφάνειας και διαφθοράς με στόχο την ανταπόκριση στις ανάγκες των συμμετόχων.

Σε αυτό το πλαίσιο, η Εταιρεία έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας, ο οποίος έχει καταρτισθεί αφού ελήφθη υπόψη ο Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας και η κείμενη Ελληνική Νομοθεσία. Μέσω αυτού, δίνονται σαφείς κατευθύνσεις για την τήρηση των κανόνων ηθικής εντός και εκτός του οργανισμού, ενδεικτικά στις σχέσεις με τους ασθενείς, τους προμηθευτές και τα λοιπά ενδιαφερόμενα μέρη της Εταιρείας. Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας υπερκαλύπτει ουσιαστικά τα θέματα που άπτονται μιας αυτόνομης πολιτικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς.

Παράλληλα, η Εταιρεία έχει αναπτύξει και εφαρμόζει Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, προάγοντας τη διαφάνεια μέσω της οργανωτικής του δομής ενώ πρόσθετα, έχει θέσει συγκεκριμένα εγκριτικά όρια ευθύνης κάθε στελέχους αλλά και δικλείδες ασφαλείας, που ελέγχονται ανά τακτά χρονικά διαστήματα στο πλαίσιο των διενεργούμενων εσωτερικών ελέγχων.

Αναλυτικότερα οι δράσεις Εταιρικής Υπευθυνότητας της Εταιρείας συμπεριλαμβάνονται και περιγράφονται στον Ετήσιο Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας του Ομίλου Υγεία ο οποίος συντάσσεται με βάση το διεθνές πρότυπο GRI-G4 (βλ. ιστοσελίδα www.hygeia.gr).

(Γ) ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα από την λήξη της χρήσης 2018 έως και την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας.

(Δ) ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες συναλλαγές και υπόλοιπα μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων μερών, όπως αυτά ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24.

Σημαντικές συναλλαγές Εταιρείας με συνδεδεμένες εταιρείες

Κατά τη διάρκεια της χρήσης οι σημαντικότερες συναλλαγές που έλαβαν χώρα μεταξύ της Εταιρείας και συνδεδεμένων με αυτήν μερών είναι οι αγορές της Λητώ ΜΓΧΚ Α.Ε. για το 2018 που αφορούν σε προμήθεια υγειονομικού υλικού, ειδικών υλικών & λοιπών υλικών από την συνδεδεμένη εταιρεία του Ομίλου Υγεία, Υ – Logimed ύψους € 945 χιλ. Ευρώ.

Συναλλαγές και υπόλοιπα με βασικά διοικητικά και διευθυντικά στελέχη

	31/12/2018	31/12/2017
Μισθοί & άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	293.884	277.273
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	67.558	63.355
Σύνολο	361.442	340.628

	31/12/2018	31/12/2017
Αριθμός Βασικών Διευθυντικών Στελεχών	5	5

(Δ) ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Για τη χρήση του 2018, το Δ.Σ. της Εταιρείας δεν θα διανείμει μέρισμα λόγω σωρευμένων ζημιών. Η μη διανομή μερίσματος τελεί υπό την έγκριση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

Αθήνα, 23 Απριλίου 2019

Κατ' εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου

Κωνσταντίνος Μαυρέλος

Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

Γ. Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις

ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.), ΩΣ ΕΧΟΥΝ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της «ΛΗΤΩ ΜΓΧΚ Α.Ε.» στις 23/04/2019 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την ανάρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.letogr.gr.

1. Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

	Σημ.	31/12/2018	31/12/2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού			
Ενσώματα Πάγια	9.1	13.770.313	14.281.495
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	9.2	316.156	310.139
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	9.3	258.696	58.694
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	9.4	18.209	29.727
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	9.5	508.168	523.142
Σύνολο		14.871.541	15.203.197
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού			
Αποθέματα	9.6	307.775	316.303
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	9.7	1.086.524	938.906
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	9.8	780.674	688.911
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	9.9	122.781	508.566
Σύνολο		2.297.753	2.452.686
Σύνολο Ενεργητικού		17.169.295	17.655.883
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Ίδια Κεφάλαια			
Μετοχικό κεφάλαιο	9.10	7.307.915	7.107.913
Υπερ το άρτιο	9.10	1.267.346	1.267.346
Λοιπά αποθεματικά	9.11	1.107.806	1.107.806
Αποτελέσματα εις νέον		(4.567.843)	(4.083.902)
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της Μητρικής		5.115.224	5.399.162
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		5.115.224	5.399.162
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	9.5	1.674.460	2.015.150
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	9.12	1.432.406	1.353.672
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	9.13	104.196	126.709
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	9.14	616.243	476.243
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	9.15	71.280	124.991
Σύνολο		3.898.585	4.096.764
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	9.16	6.787.374	6.557.671
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	9.13	78.330	165.192
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	9.18	1.289.781	1.437.094
Σύνολο		8.155.486	8.159.956
Σύνολο Υποχρεώσεων		12.054.071	12.256.721
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		17.169.295	17.655.883

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

2. Κατάσταση Συνολικών Εσόδων

	Σημ.	31/12/2018	31/12/2017
Πωλήσεις	9.19	13.000.766	12.167.947
Κόστος πωληθέντων	9.20	(11.214.473)	(11.219.121)
Μικτό Κέρδος		1.786.294	948.826
Έξοδα διοίκησης	9.21	(3.061.385)	(3.041.907)
Έξοδα διάθεσης	9.21	(55.322)	(54.970)
Λοιπά έσοδα	9.22	817.879	831.268
Λοιπά έξοδα	9.22	(111.624)	(330.688)
Λειτουργικό κέρδος / (ζημία)		(624.158)	(1.647.471)
Χρηματοοικονομικά κόστη	9.24	(95.877)	(168.254)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	9.24	19	498
Κέρδη / (Ζημίες) προ φόρων		(720.017)	(1.815.227)
Φόρος εισοδήματος	9.25	317.120	71.327
Κέρδη / (Ζημίες) περιόδου μετά από φόρους		(402.897)	(1.743.900)
Λοιπά συνολικά έσοδα:			
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων			
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		(29.638)	1.832
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		8.595	(531)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		(21.043)	1.301
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων		(423.940)	(1.742.599)
Βασικά κέρδη/(ζημίες) ανά μετοχή		(0,1615)	(0,7189)

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

3. Κατάσταση μεταβολών ιδίων κεφαλαίων

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2017	2.425.909	7.107.913	1.267.346	1.107.806	(2.341.303)	7.141.762
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	(1.743.900)	(1.743.900)
Λοιπά συνολικά έσοδα:						
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		0	0	0	1.832	1.832
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού		0	0	0	(531)	(531)
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	1.301	1.301
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	0	0	0	0	(1.742.599)	(1.742.599)
Υπόλοιπο την 31/12/2017	2.425.909	7.107.913	1.267.346	1.107.806	(4.083.902)	5.399.162
Υπόλοιπο την 1/1/2018	2.425.909	7.107.913	1.267.346	1.107.806	(4.083.902)	5.399.162
Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9					(60.000)	
Αναπροσαρμοσμένο Υπόλοιπο την 1/1/2018	2.425.909	7.107.913	1.267.346	1.107.806	(4.143.902)	5.339.162
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου μέσω πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους	68.260	200.002	0	0	0	200.002
Συναλλαγές με ιδιοκτήτες	68.260	200.002	0	0	0	200.002
Αποτέλεσμα περιόδου		0	0	0	(402.897)	(402.897)
Λοιπά συνολικά έσοδα:						
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		0	0	0	(29.638)	(29.638)
Αναβαλλόμενος φόρος επί της επανεκτίμησης της υποχρέωσης παροχών προσωπικού			0	0	8.595	8.595
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους		0	0	0	(21.043)	(21.043)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα περιόδου μετά φόρων	0	0	0	0	(423.940)	(423.940)
Υπόλοιπο την 31/12/2018	2.494.169	7.307.915	1.267.346	1.107.806	(4.567.843)	5.115.224

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

4. Κατάσταση ταμειακών ροών

(Έμμεση Μέθοδος)

	31/12/2018	31/12/2017
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Κέρδη Περιόδου πρό φόρων	(720.017)	(1.815.227)
Προσαρμογές για:		
Αποσβέσεις	932.955	909.402
Μεταβολές στις υποχρεώσεις λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού	65.278	84.109
Προβλέψεις	300.000	80.000
(Κέρδη)/ Ζημιές από την πώληση ενσώματων παγίων	0	2.690
Έσοδα από χρησιμοποίηση προβλ. Προηγ.Χρήσεων	0	(30.000)
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(19)	(498)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	71.511	143.136
Σύνολο προσαρμογών	1.369.725	1.188.839
Ταμειακές Ροές από λειτουργικές δραστηριότητες πριν τις μεταβολές του κεφαλαίου κίνησης	649.708	(626.389)
Μεταβολές Κεφαλαίου κίνησης		
(Αύξηση) / μείωση αποθεμάτων	8.529	47.991
(Αύξηση) / μείωση απαιτήσεων	(354.695)	1.182.648
(Αύξηση) / μείωση λοιπών λογαριασμών κυκλοφορούντος ενεργητικού	(91.763)	(38.328)
Αύξηση / (μείωση) υποχρεώσεων (πλήν τραπεζών)	51.838	(447.349)
	(386.091)	744.962
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	263.617	118.573
Καταβληθέντες τόκοι	(55.257)	(93.403)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	208.360	25.171
Ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορές ενσώματων παγίων	(277.343)	(455.135)
Αγορές ασώματων παγίων	(150.447)	(125.728)
Αγορά θυγατρικών (μείον χρηματικών διαθεσίμων θυγατρικής)	(200.002)	0
Τόκοι που εισπράχθηκαν	19	498
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	(627.773)	(580.365)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Έκδοση κοινών μετοχών	200.002	0
Δάνεια αναληφθέντα	66.800	86.401
Δάνεια πληρωθέντα	(105.121)	0
Μερίσματα πληρωθέντα σε ιδιοκτήτες της μητρικής	(57.000)	(45.000)
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις	(71.053)	(62.421)
Καθαρές Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	33.628	(21.021)
Καθαρή (μείωση)/ αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(385.785)	(576.215)
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή της περιόδου	508.566	1.084.781
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα στο τέλος της περιόδου	122.781	508.566

Οι συνημμένες σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Οικονομικών Καταστάσεων

5. Γενικές πληροφορίες για την Εταιρεία

Η εταιρεία «ΛΗΤΩ ΜΑΙΕΥΤΙΚΟ, ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΙΚΟ & ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΕ» δραστηριοποιείται στο χώρο της υγείας. Ιδρύθηκε το 1969 ως Ε.Π.Ε. από μαιευτήρες-γυναικολόγους και έχει την έδρα της στο Δήμο Αθηναίων. Την 1/3/1991 έγινε μετατροπή της εταιρικής μορφής σε Α.Ε. Στις 31 Δεκεμβρίου 2018 απασχολούσε 270 υπαλλήλους συνολικά.

Η εταιρεία λειτούργησε αρχικά αποκλειστικά ως Μαιευτική κλινική ενώ στη συνέχεια μετατράπηκε σε μεικτή κλινική. Διαθέτει 100 κλίνες σε τρεις ορόφους στο ιδιόκτητο κατά 60,3% κτήριο επί της οδού Μουσών 7-13 στην Αθήνα. Εκτός από το προσωπικό που αναφέρεται παραπάνω, στην εταιρεία απασχολούνται και συνεργάτες ιατροί κυρίως Μαιευτήρες-Γυναικολόγοι αλλά και ιατροί λοιπών ειδικοτήτων.

Οι μετοχές της εταιρείας δεν είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Από τις 31 Οκτωβρίου 2007 η εταιρεία είναι υποθυγατρική της Εταιρείας «ΥΓΕΙΑ ΑΕ» της οποίας οι μετοχές έχουν εισαχθεί και διαπραγματεύονται στο Χ.Α. κατά την 31/12/2018.

Την 9η Νοεμβρίου 2018 γνωστοποιήθηκε η πώληση του 70,385% των μετοχών του Ομίλου ΥΓΕΙΑ (μητρική της ΛΗΤΩ Α.Ε.) προς το σχήμα που ελέγχεται από τα επενδυτικά κεφάλαια της «CVC CAPITAL PARTNERS» («CVC»).

Τα οικονομικά στοιχεία της Εταιρείας περιλαμβάνονται στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου Υγεία, με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Την 31/12/2018 το άμεσο και έμμεσο ποσοστό συμμετοχής του ΥΓΕΙΑ ΑΕ στην Εταιρεία ανέρχεται σε 99,45%.

Οι Οικονομικές Καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ, που είναι το λειτουργικό νόμισμα και το νόμισμα παρουσίασης της Εταιρείας.

6. Πλαίσιο Κατάρτισης Οικονομικών Καταστάσεων

Οι Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς και τις διερμηνείες της Επιτροπής Διεργητικής Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα ΔΠΧΑ που έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων.

Οι οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2018, όπως και της προηγούμενης χρήσης 2017, έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους και με βάση την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας (going concern) αφού ληφθούν υπόψη και όσα αναφέρονται στην επεξηγηματική σημείωση 10.2.

Η σύνταξη οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης κατά την εφαρμογή των λογιστικών αρχών της Εταιρείας. Η Εταιρεία εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διεργητικές τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι περιπτώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης και πολυπλοκότητας ή οι περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις οικονομικές καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 8.

7. Νέα πρότυπα και τροποποιήσεις υφιστάμενων προτύπων και διερμηνειών

Οι λογιστικές πολιτικές βάσει των οποίων συντάχθηκαν οι Οικονομικές Καταστάσεις, είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31/12/2017, εκτός από τις αλλαγές σε Πρότυπα και Διεργητικές που ισχύουν από την 01/01/2018. Στην παράγραφο 7.1 παρουσιάζονται τα πρότυπα τα οποία έχουν εφαρμογή στην Εταιρεία και έχουν υιοθετηθεί από την 1η Ιανουαρίου 2018, καθώς και τα πρότυπα τα οποία είναι μεν υποχρεωτικά από την 1^η Ιανουαρίου 2018, ωστόσο δεν είναι εφαρμόσιμα στις εργασίες της Εταιρείας. Στην παράγραφο 7.2 παρουσιάζονται τα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες σε ήδη υπάρχοντα πρότυπα τα οποία είτε δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ, είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ε.Ε.

7.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2018 ή μεταγενέστερα.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμισης. Η επίδραση από την εφαρμογή στην Εταιρεία περιγράφεται στη σημείωση 7.3.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Η εφαρμογή του νέου Προτύπου δεν είχε επίδραση στην Εταιρεία.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής Βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις. Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Η νέα Διερμηνεία δεν έχει επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις.

7.2 Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, Αναθεωρήσεις και Τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής»)

- για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές. Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

Η Εταιρεία θα εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 16 από την υποχρεωτική ημερομηνία εφαρμογής του, ήτοι την 1η Ιανουαρίου 2019, χρησιμοποιώντας την τροποποιημένη αναδρομική προσέγγιση. Βάσει αυτής της προσέγγισης, η σωρευτική επίδραση από την αρχική εφαρμογή του Προτύπου θα αναγνωρισθεί ως προσαρμογή των ιδίων κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής, χωρίς αναδιατύπωση της συγκριτικής πληροφόρησης. Κατά την ημερομηνία της πρώτης εφαρμογής, η Εταιρεία θα αναγνωρίσει (α) μια υποχρέωση μίσθωσης επιμετρώμενη στην παρούσα αξία που προκύπτει από την προεξόφληση των υπολειπόμενων καταβολών μισθωμάτων με τη χρήση του οριακού επιτοκίου δανεισμού, όπως αυτό ίσχυε κατά την ημέρα της αρχικής εφαρμογής, και (β) ένα δικαίωμα χρήσης στοιχείου του ενεργητικού επιμετρώμενο σε ένα ποσό ίσο με την αντίστοιχη υποχρέωση μίσθωσης, προσαρμοσμένο κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δεδουλευμένων μισθωμάτων.

Για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις και τις μισθώσεις για τις οποίες το υποκείμενο στοιχείο του ενεργητικού είναι χαμηλής αξίας, η Εταιρεία θα αναγνωρίσει τα μισθώματα ως έξοδα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων με τη σταθερή μέθοδο, σύμφωνα με τις σχετικές εξαιρέσεις που παρέχονται από το ΔΠΧΑ 16. Παράλληλα, η Εταιρεία θα εφαρμόσει την πρακτική εφαρμογή του Προτύπου και δεν θα προβεί στον διαχωρισμό των μη μισθωτικών στοιχείων από τα μισθωτικά στοιχεία, αντιμετωπίζοντας λογιστικά κάθε μισθωτικό και συναφές μη μισθωτικό στοιχείο ως ενιαίο μισθωτικό στοιχείο.

Η Εταιρεία προέβη σε ανάλυση της αναμενόμενης επίδρασης του ΔΠΧΑ 16 κατά την 1 Ιανουαρίου 2019. Συνοπτικά, με βάση την τρέχουσα εκτίμηση της Διοίκησης, η επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 16 ότι θα είναι ως εξής: η Εταιρεία εκτιμά ότι θα αναγνωρίσει στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης δικαιώματα χρήσης στοιχείων του ενεργητικού και ισόποσες υποχρεώσεις από μισθώσεις ποσού κατά € 46 χιλ. Στην κατάσταση αποτελεσμάτων, οι αποσβέσεις αναμένεται να αυξηθούν κατά € 16 χιλ. και τα χρηματοοικονομικά έξοδα αναμένεται να αυξηθούν κατά 2 χιλ. Η μείωση των εξόδων από ενοίκια αναμένεται να οδηγήσει σε βελτίωση των λειτουργικών κερδών προ χρηματοοικονομικών και επενδυτικών δραστηριοτήτων, αποσβέσεων και απομειώσεων (EBITDA) που αναμένεται να είναι € 17 χιλ. Η εκτιμώμενη επίδραση αφορά τις υφιστάμενες συμβάσεις κατά την 1 Ιανουαρίου 2019.

Η πραγματική επίδραση της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 16 θα εξαρτηθεί από το επιτόκιο προεξόφλησης της Εταιρείας κατά την 1 Ιανουαρίου 2019, τον προσδιορισμό των συμβάσεων μίσθωσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου προτύπου κατά την ημερομηνία αυτή και την τελική αξιολόγηση της Εταιρείας για τη διάρκεια της μίσθωσης, ιδιαίτερα όσον αφορά την εξάσκηση τυχόν δικαιωμάτων ανανέωσης και τερματισμού.

Το νέο λογιστικό Πρότυπο για τις μισθώσεις, δεν έχει σημαντικό αντίκτυπο για την Εταιρεία ως εκμισθωτή.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

• **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο

θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

• **Αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην αναθεώρηση του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σκοπός της οποίας ήταν η ενσωμάτωση σημαντικών θεμάτων τα οποία δεν καλύπτονταν, καθώς επίσης και η επικαιροποίηση και παροχή διευκρινίσεων σε σχέση με συγκεκριμένες καθοδηγήσεις. Το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει ένα νέο κεφάλαιο σχετικά με την επιμέτρηση, στο οποίο αναλύεται η έννοια της επιμέτρησης, συμπεριλαμβανομένων παραγόντων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά την επιλογή μίας βάσης επιμέτρησης, θέματα σχετικά με την παρουσίαση και γνωστοποίηση στις Οικονομικές Καταστάσεις και καθοδήγηση αναφορικά με την αποαναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων από τις Οικονομικές Καταστάσεις. Περαιτέρω, το αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς περιλαμβάνει βελτιωμένους ορισμούς των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθοδήγηση που υποβοηθά την εφαρμογή των εν λόγω ορισμών, επικαιροποίηση των κριτηρίων για την αναγνώριση των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, καθώς επίσης και διευκρινίσεις σε σημαντικούς τομείς, όπως οι ρόλοι της διαχείρισης, της συντηρητικότητας και της αβεβαιότητας κατά την επιμέτρηση στην χρηματοοικονομική πληροφόρηση. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Μάρτιο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση Τροποποιήσεων στις Αναφορές του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, σε συνέχεια της αναθεώρησής του. Ορισμένα Πρότυπα περιλαμβάνουν ρητές αναφορές σε προγενέστερες εκδόσεις του Εννοιολογικού Πλαισίου της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η επικαιροποίηση των ως άνω αναφορών και η υποστήριξη για τη μετάβαση στο αναθεωρημένο Εννοιολογικό Πλαίσιο της Χρηματοοικονομικής Αναφοράς. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 3: «Ορισμός μίας Επιχείρησης» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 3 προκειμένου να βελτιώσει τον ορισμό μίας επιχείρησης. Οι τροποποιήσεις θα βοηθήσουν τις εταιρείες να προσδιορίσουν αν μία απόκτηση αποτελεί συνένωση επιχειρήσεων ή απόκτηση στοιχείων του ενεργητικού. Ο τροποποιημένος ορισμός επισημαίνει ότι η εκροή μίας επιχείρησης είναι να παρέχει αγαθά και υπηρεσίες στους πελάτες, ενώ ο προγενέστερος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις υπό τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλων οικονομικών οφελών στους επενδυτές και σε τρίτους. Επιπλέον της τροποποίησης του ορισμού της επιχείρησης, το IASB μέσω της εν λόγω έκδοσης παρέχει συμπληρωματική καθοδήγηση. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 1 και στο ΔΛΠ 8: «Ορισμός του Ουσιώδους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2020)**

Τον Οκτώβριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στον ορισμό του ουσιώδους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερο για τις εταιρείες να προβούν σε άσκηση κρίσης σχετικά με το ουσιώδες μέγεθος. Ο ορισμός του ουσιώδους βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν ποιες πληροφορίες θα πρέπει να περιληφθούν στις Οικονομικές τους Καταστάσεις. Ο νέος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 και το ΔΛΠ 8. Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του ουσιώδους και πώς αυτός θα πρέπει να εφαρμοστεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση η οποία μέχρι τώρα περιλαμβανόταν σε άλλα Πρότυπα. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων αντασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις αντασφάλισης που κατέχει. Η Εταιρεία θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές της Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

7.3 Μεταβολές σε Λογιστικές Πολιτικές από την υιοθέτηση νέων Προτύπων

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»**

Η Εταιρεία εφάρμοσε το καινούργιο Πρότυπο ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» από την 1η Ιανουαρίου 2018 χωρίς αναπροσαρμογή της συγκριτικής πληροφόρησης, αναγνωρίζοντας την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Ως εκ τούτου, οι προσαρμογές που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου Προτύπου δεν εμφανίζονται στην χρηματοοικονομική θέση της 31ης Δεκεμβρίου 2017 αλλά αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση της 1ης Ιανουαρίου 2018.

Συνεπεία της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9 από την 1η Ιανουαρίου 2018, η ακόλουθη λογιστική πολιτική αντικαθιστά τις λογιστικές πολιτικές που περιγράφονταν στη Σημείωση 8 των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2017, οι οποίες ήταν σύμφωνες με το ΔΛΠ 39.

Αρχική αναγνώριση και αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν και μόνο όταν, η Εταιρεία καθίσταται ένας εκ των συμβαλλομένων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του στοιχείου, ή όταν η Εταιρεία μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο και ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας.

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνον όταν, η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Εκτός από εκείνες τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική συνιστώσα χρηματοδότησης και επιμετρώνται με βάση την τιμή συναλλαγής τους σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία προσθέτοντας το σχετικό κόστος της συναλλαγής εκτός από την περίπτωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός από εκείνα που αποτελούν καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος,
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, και
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η ταξινόμηση προσδιορίζεται βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου της Εταιρείας σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ρών τους.

Όλα τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τα οποία αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα», «Χρηματοοικονομικά έξοδα» και «Χρηματοοικονομικά έσοδα», εκτός από την απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται εντός των λειτουργικών αποτελεσμάτων.

Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Η ταξινόμηση βασίζεται σε δύο κριτήρια:

- το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ρών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ρών καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και
- εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίσταται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου ("SPPI" κριτήριο).

Η κατηγορία επιμέτρησης στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά. Μετά την αρχική αναγνώριση, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αντίκτυπος από την προεξόφληση είναι ασήμαντος, η προεξόφληση παραλείπεται.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Η εύλογη αξία των στοιχείων προσδιορίζεται με αναφορά σε συναλλαγές σε μία ενεργό αγορά ή με τη χρήση τεχνικών μεθόδων αποτίμησης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υφίσταται ενεργός αγορά.

Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- ο των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1),
- ο των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2), και
- ο των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3).

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εντάσσονται στο Στάδιο 1 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για την περίοδο των επόμενων δώδεκα μηνών, ενώ για εκείνα που εντάσσονται στο Στάδιο 2 ή το Στάδιο 3 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών που η Εταιρεία αναμένουν να λάβουν. Η διαφορά προεξοφλείται χρησιμοποιώντας μία εκτίμηση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Η Εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του Προτύπου για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Στην περίπτωση αυτήν, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές συνιστούν τις αναμενόμενες ελλείψεις στις συμβατικές ταμειακές ροές, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η Εταιρεία χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση την φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον. Η επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας κατά την 31/12/2017 ανέρχεται σε € 60 χιλ. Το ποσό αυτό έχει απομειώσει τα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας κατά την 01/01/2018 και έχει αυξήσει την πρόβλεψη επισφαλών λοιπών κυκλοφορούντων στοιχείων αντίστοιχα.

Συνοπτικά, η επίδραση των προσαρμογών και αναταξινομήσεων στα οικονομικά μεγέθη της Εταιρείας από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» αναλύεται στον κατωτέρω πίνακα. Τυχόν γραμμές οι οποίες δεν επηρεάστηκαν από τις αλλαγές που επέφερε το νέο πρότυπο δεν περιλαμβάνονται στον πίνακα.

Απόσπασμα κατάστασης Οικονομικής Θέσης			
Κονδύλια	31/12/2017	ΔΠΧΑ 9 προσαρμογές μετάβασης	1/1/2018 αναπροσαρμοσμένο
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	688.911	-60.000	628.911
Αποτελέσματα εις νέον	-4.083.902	-60.000	-4.143.902

Ταξινόμηση και επιμέτρηση χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων

Οι δανειακές υποχρεώσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος, που είναι η εύλογη αξία του ανταλλάγματος που λαμβάνεται εκτός του κόστους έκδοσης σχετικά με τον δανεισμό. Μετά την αρχική αναγνώριση, τα δάνεια αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Τα δάνεια ταξινομούνται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, εκτός εάν η Εταιρεία διατηρεί ανεπιφύλακτα το δικαίωμα να μεταφέρει την τακτοποίηση της υποχρέωσης τουλάχιστον 12 μήνες μετά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις δύνανται να ταξινομηθούν κατά την αρχική αναγνώριση ως αποτιμώμενες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων αν ικανοποιούνται τα κάτωθι κριτήρια.

- (α) Η ταξινόμηση αντιστρέφει ή μειώνει σε σημαντικό βαθμό τις επιδράσεις της λογιστικής ασυνέπειας (accounting mismatch) που θα προέκυπτε αν η υποχρέωση είχε αποτιμηθεί στο αποσβεσμένο κόστος.
- (β) Οι εν λόγω υποχρεώσεις αποτελούν μέρος μιας ομάδας υποχρεώσεων οι οποίες διαχειρίζονται ή αξιολογούνται ως προς την απόδοσή τους στην βάση της εύλογης αξίας, σύμφωνα με τις στρατηγικές διαχείρισης χρηματοοικονομικών κινδύνων της Εταιρείας.
- (γ) Η χρηματοοικονομική υποχρέωση περιέχει ένα ενσωματωμένο παράγωγο το οποίο ταξινομείται και αποτιμάται διακεκριμένα.

• ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Η Εταιρεία εφάρμοσε το καινούργιο Πρότυπο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» από την 1η Ιανουαρίου 2018 χωρίς αναπροσαρμογή της συγκριτικής πληροφόρησης, αναγνωρίζοντας την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Ως εκ τούτου, οι προσαρμογές που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου Προτύπου δεν εμφανίζονται στην χρηματοοικονομική θέση της 31ης Δεκεμβρίου 2017 αλλά αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση της 1ης Ιανουαρίου 2018.

Η εφαρμογή του νέου Προτύπου δεν είχε επίδραση στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας κατά την 01/01/2018.

Συνεπεία της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15 από την 1η Ιανουαρίου 2018, η ακόλουθη λογιστική πολιτική αντικαθιστά τις λογιστικές πολιτικές που περιγράφονταν στη Σημείωση 8 των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2017, οι οποίες ήταν σύμφωνες με το ΔΛΠ 18.

Για την αναγνώριση και την επιμέτρηση των εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, το νέο Πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο αποτελούμενο από τα εξής πέντε στάδια:

- Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
- Προσδιορισμός των δεσμεύσεων εκτέλεσης.
- Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
- Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
- Αναγνώριση εσόδων όταν (ή καθώς) οι δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης εκπληρώνονται.

Η τιμή συναλλαγής είναι το ποσό του ανταλλάγματος σε μία σύμβαση για το οποίο η Εταιρεία αναμένει να έχει δικαίωμα, ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών σε έναν πελάτη, εξαιρουμένων ποσών που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων).

Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν εκπληρώνονται οι σχετικές δεσμεύσεις εκτέλεσης, είτε σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση αγαθών σε έναν πελάτη) είτε με την πάροδο του χρόνου (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση υπηρεσιών σε έναν πελάτη).

Η Εταιρεία αναγνωρίζει μία συμβατική υποχρέωση για ποσά που λαμβάνει από τους πελάτες (προπληρωμές) τα οποία αφορούν σε δεσμεύσεις εκτέλεσης που δεν έχουν εκπληρωθεί, καθώς επίσης και όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (αναβαλλόμενο έσοδο) πριν την εκτέλεση των δεσμεύσεων εκτέλεσης της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι δεσμεύσεις εκτέλεσης και το έσοδο αναγνωρισθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει μία απαίτηση από πελάτη όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει το τίμημα για τις εκτελεσμένες δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης προς τον πελάτη. Αντίστοιχα, η Εταιρεία αναγνωρίζει ένα στοιχείο του ενεργητικού από συμβάσεις όταν έχει ικανοποιήσει τις δεσμεύσεις εκτέλεσης, πριν ο πελάτης πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα της Εταιρείας για την έκδοση τιμολογίου.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

- **Έσοδα από παροχή υπηρεσιών υγείας:** Η Εταιρεία παρέχει υπηρεσίες υγείας τόσο σε ιδιώτες ασθενείς – πελάτες όσο και σε ασθενείς – πελάτες που καλύπτονται μέσω των συνεργαζόμενων ασφαλιστικών ταμείων και ασφαλιστικών οργανισμών. Πιο συγκεκριμένα ο βασικός ασφαλιστικός φορέας με τον οποίο συνεργάζεται η Εταιρεία είναι ο ΕΟΠΥΥ. Αξίζει να σημειωθεί ότι, με τον φορέα αυτόν η Εταιρεία έχει συνάψει συμφωνίες μέσω των οποίων οι ασθενείς καλύπτονται πλήρως ή μερικώς ως προς τα έξοδά τους (προσυμφωνημένη αμοιβή) σε ότι αφορά συγκεκριμένες επεμβάσεις. Οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί με τους οποίους συνεργάζεται η Εταιρεία, αφορούν σε ασφαλιστικές εταιρείες του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού. Στις βασικές υπηρεσίες της εταιρείας περιλαμβάνονται αμοιβές για ιατρικές υπηρεσίες και νοσηλεία, υγειονομικό και φαρμακευτικό υλικό. Το έσοδο υπολογίζεται σύμφωνα με τους εγκεκριμένους τιμοκαταλόγους ανά συμβαλλόμενο (ΕΟΠΥΥ, ιδιώτες, ασφαλιστικές εταιρείες) και αναγνωρίζεται κατά την περίοδο παροχής της υπηρεσίας με βάση τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από τους αντισυμβαλλόμενους. Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 δεν έχει επίδραση στην αναγνώριση των εσόδων αυτών.
- **Πώληση αγαθών:** Το έσοδο από την πώληση αγαθών αναγνωρίζεται κατά την χρονική στιγμή που ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο των αγαθών, συνήθως με την παράδοση των αγαθών. Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 δεν έχει επίδραση στην αναγνώριση των εσόδων αυτών εκτός από τις περιπτώσεις όπου τα αγαθά πωλούνται συνδυαστικά με άλλες υπηρεσίες όπως περιγράφεται κατωτέρω (συμβόλαια πολλαπλών στοιχείων).
- **Έσοδα από ενοίκια:** Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις των επενδυτικών ακινήτων της Εταιρείας αναγνωρίζονται σταδιακά στην διάρκεια της μίσθωσης. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 δεν έχει επίδραση στην αναγνώριση εσόδων αυτής της κατηγορίας, καθώς εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 17.
- **Έσοδα από τόκους και μερίσματα:** Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης. Τα έσοδα από τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπράξης τους από τους μετόχους. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 για την αναγνώριση εσόδων από τόκους και μερίσματα δεν έχει επίδραση στη λογιστική πολιτική της Εταιρείας.

8. Βασικές Λογιστικές Αρχές

Οι λογιστικές αρχές βάσει των οποίων συντάσσονται οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις και τις οποίες συστηματικά εφαρμόζει η Εταιρεία είναι συνεπείς με αυτές που εφαρμόστηκαν την προηγούμενη χρήση, εκτός όσων αναφέρονται στην παράγραφο 7.

8.1 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές της Διοίκησης

Η σύνταξη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) απαιτεί από τη Διοίκηση τον σχηματισμό κρίσεων, εκτιμήσεων και υποθέσεων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του ενεργητικού και τις υποχρεώσεις, τις γνωστοποιήσεις των ενδεχόμενων υποχρεώσεων και απαιτήσεων καθώς και τα έσοδα και έξοδα κατά τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Συγκεκριμένα ποσά που περιλαμβάνονται ή επηρεάζουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις καθώς και τις σχετικές γνωστοποιήσεις εκτιμώνται, απαιτώντας τον σχηματισμό υποθέσεων σχετικά με αξίες ή συνθήκες οι οποίες δεν είναι δυνατόν να είναι γνωστές με βεβαιότητα κατά την περίοδο σύνταξης των χρηματοοικονομικών καταστάσεων και ως εκ τούτου τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί να διαφέρουν από αυτά τα οποία έχουν εκτιμηθεί. Μία λογιστική εκτίμηση θεωρείται σημαντική όταν είναι σημαντική για την χρηματοοικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Εταιρείας και απαιτεί τις πιο δύσκολες, υποκειμενικές ή περίπλοκες κρίσεις της Διοίκησης. Οι εκτιμήσεις και οι κρίσεις της διοίκησης βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων και των προσδοκιών για μελλοντικά γεγονότα τα οποία θεωρούνται λογικά στις συγκεκριμένες συνθήκες, ενώ επαναξιολογούνται συνεχώς βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών.

Οι βασικές εκτιμήσεις και οι κρίσεις που αναφέρονται σε δεδομένα η εξέλιξη των οποίων θα μπορούσε να επηρεάσει τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων τους επόμενους 12 μήνες, παρατίθενται ακολούθως:

- **Απομείωση Ενσώματων Παγίων**

Τα ενσώματα πάγια στοιχεία ελέγχονται για σκοπούς απομείωσης όταν γεγονότα ή αλλαγές στις συνθήκες υποδηλώνουν ότι η λογιστική τους αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Για τον υπολογισμό της αξίας λόγω χρήσης η Διοίκηση εκτιμά τις μελλοντικές ταμειακές ροές από το περιουσιακό στοιχείο ή την μονάδα ταμειακής ροής και επιλέγει τον κατάλληλο συντελεστή προεξόφλησης για να υπολογίσει την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμειακών ροών.

- **Ωφέλιμη Ζωή Αποσβέσιμων Στοιχείων**

Η Διοίκηση εξετάζει τις ωφέλιμες ζωές των αποσβέσιμων στοιχείων σε κάθε χρήση. Την 31/12/2017 η Διοίκηση εκτιμά ότι οι ωφέλιμες ζωές αντιπροσωπεύουν την αναμενόμενη χρησιμότητα των στοιχείων του ενεργητικού (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 8.4).

- **Εκτίμηση Εύλογης Αξίας Χρηματοοικονομικών Μέσων**

Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού για τα οποία δεν υπάρχουν δημοσιευμένες τιμές αγοράς, απαιτεί τη χρησιμοποίηση συγκεκριμένων τεχνικών εκτίμησης. Ο υπολογισμός της εύλογης αξίας τους απαιτεί διαφόρων ειδών εκτιμήσεις. Οι σημαντικότερες αφορούν στην εκτίμηση των διαφόρων κινδύνων στους οποίους υπόκεινται το μέσο, όπως επιχειρηματικός κίνδυνος, κίνδυνος ρευστότητας κτλ., και εκτίμηση των μελλοντικών προοπτικών κερδοφορίας επιχειρήσεων σε περίπτωση αποτίμησης συμμετοχικών τίτλων.

- **Επιμέτρηση αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών**

Η απομείωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού βασίζεται σε παραδοχές σχετικά με τον κίνδυνο αθέτησης και τα ποσοστά των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών. Ειδικότερα, η Διοίκηση της Εταιρείας προβαίνει στο σχηματισμό κρίσεων κατά την επιλογή των εν λόγω παραδοχών, καθώς και την επιλογή των εισροών για τον υπολογισμό της απομείωσης, βάσει των ιστορικών στοιχείων, των υφιστάμενων συνθηκών της αγοράς και των προβλέψεων για τα μελλοντικά οικονομικά μεγέθη στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

Για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις χρησιμοποιείται η απλοποιημένη προσέγγιση του ΔΠΧΑ 9, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων με τη χρήση ενός πίνακα προβλέψεων. Ο εν λόγω πίνακας βασίζεται σε ιστορικά στοιχεία αλλά προσαρμόζεται με τέτοιο τρόπο ώστε να αντανακλούνται προβλέψεις για την μελλοντική κατάσταση του οικονομικού περιβάλλοντος. Η συσχέτιση μεταξύ των ιστορικών

στοιχείων, της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης και των αναμενόμενων πιστωτικών απαιτεί σημαντικές εκτιμήσεις. Η αξιολόγηση αυτή λαμβάνει υπ' όψιν της την πιστωτική πολιτική της Εταιρείας, αναφορές για το ανοιχτό υπόλοιπο των πελατών, εμπειρία αναφορικά με το ρυθμό είσπραξης απαιτήσεων ανά κατηγορία πελάτη, τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες και πιθανές εξασφαλίσεις και εγγυήσεις που έχουν ληφθεί από συγκεκριμένους πελάτες.

Το ύψος των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις αλλαγές των συνθηκών και τις προβλέψεις της μελλοντικής οικονομικής κατάστασης. Επιπλέον, τα ιστορικά στοιχεία και οι προβλέψεις που γίνονται για το μέλλον ενδέχεται να μην οδηγήσουν σε συμπεράσματα ενδεικτικά του πραγματικού ύψους αθέτησης των υποχρεώσεων πελατών στο μέλλον (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 9.8).

- **Πρόβλεψη για Φόρο Εισοδήματος**

Η πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος με βάση το ΔΛΠ 12 υπολογίζεται με εκτίμηση των φόρων που θα καταβληθούν στις φορολογικές αρχές και περιλαμβάνει τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος για κάθε χρήση και πρόβλεψη για τους πρόσθετους φόρους που πιθανόν να προκύψουν σε φορολογικούς ελέγχους.

Για συγκεκριμένες συναλλαγές και υπολογισμούς, ο προσδιορισμός της τελικής φορολογίας είναι αβέβαιος. Η εταιρεία αναγνωρίζει υποχρεώσεις για προβλεπόμενα φορολογικά ζητήματα με βάση υπολογισμούς για το κατά πόσο θα προκύψει επιπρόσθετη φορολογία. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων διαφέρει από το ποσό που έχει αρχικά αναγνωριστεί οι διαφορές επηρεάζουν την πρόβλεψη για φόρο εισοδήματος και για αναβαλλόμενη φορολογία στην περίοδο που έγινε ο προσδιορισμός.

Η Εταιρεία προχώρησε κατά την εξεταζόμενη χρήση στην απεικόνιση της επίδρασης των ισχυόντων φορολογικών συντελεστών στην αναβαλλόμενη φορολογία. Ανάλυση της εν λόγω επίδρασης καθώς και η πρόβλεψη για ενδεχόμενο φορολογικό έλεγχο ανέλεγκτων χρήσεων περιλαμβάνονται στη σημείωση 9.26.

- **Αβέβαιη έκβαση εκκρεμών επίδικων υποθέσεων**

Η Εταιρεία εμπλέκεται σε δικαστικές διεκδικήσεις και αποζημιώσεις κατά τη συνήθη πορεία των εργασιών της. Η Διοίκηση κρίνει ότι οποιοδήποτε διακανονισμοί δεν θα επηρέαζαν σημαντικά την οικονομική θέση της Εταιρείας, την 31/12/2018. Παρόλα αυτά, ο καθορισμός των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που σχετίζονται με τις δικαστικές διεκδικήσεις και τις απαιτήσεις είναι μια πολύπλοκη διαδικασία που περιλαμβάνει κρίσεις σχετικά με τις πιθανές συνέπειες και τις διερμηνείες σχετικά με τους νόμους και τους κανονισμούς. Μεταβολές στις κρίσεις ή στις διερμηνείες είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μια αύξηση ή μια μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον.

Η Διοίκηση αξιολογεί την έκβαση των υποθέσεων λαμβάνοντας υπόψη τη διαθέσιμη πληροφόρηση της νομικής υπηρεσίας της Εταιρείας και των συνεργαζόμενων δικηγορικών γραφείων, η οποία προκύπτει βάσει των πρόσφατων εξελίξεων των υποθέσεων που διαχειρίζονται. Στην περίπτωση κατά την οποία πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων για τον διακανονισμό της υποχρέωσης και το ποσό αυτό μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, η Διοίκηση προβαίνει στο σχηματισμό των απαραίτητων προβλέψεων. Ο προσδιορισμός του ποσού που θα απαιτηθεί για τον διακανονισμό της υποχρέωσης βασίζεται σε εκτιμήσεις της Διοίκησης και σε έναν αριθμό παραγόντων που απαιτεί την άσκηση κρίσης. Μεταβολές στις κρίσεις ή εκτιμήσεις είναι πιθανό να οδηγήσουν σε μία αύξηση ή μείωση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον. Όταν πρόσθετες πληροφορίες καθίστανται διαθέσιμες, η Διοίκηση της Εταιρείας επανεξετάζει τα γεγονότα και μπορεί να οδηγήσει σε αναθεώρηση των εκτιμήσεών της (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 9.28).

- **Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις**

Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αναγνωρίζεται για όλες τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες στον βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογικά κέρδη που θα συμψηφιστούν με αυτές τις φορολογικές ζημίες. Για τον καθορισμό του ύψους της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης που μπορεί να αναγνωριστεί απαιτούνται σημαντικές κρίσεις και εκτιμήσεις της Διοίκησης της Εταιρείας, οι οποίες βασίζονται στα μελλοντικά φορολογικά κέρδη σε συνδυασμό με τις μελλοντικές φορολογικές στρατηγικές που θα ακολουθηθούν (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 9.5).

- **Πρόβλεψη για Αποζημίωση Προσωπικού**

Το ύψος της πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού βασίζεται σε αναλογιστική μελέτη. Η αναλογιστική μελέτη περιλαμβάνει την στοιχειοθέτηση παραδοχών σχετικών με το προεξοφλητικό επιτόκιο, το ποσοστό αύξησης των αμοιβών των εργαζομένων, την αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή και την αναμενόμενη εναπομένουσα εργασιακή ζωή. Οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται εμπεριέχουν σημαντική αβεβαιότητα και η Διοίκηση της Εταιρείας προβαίνει σε συνεχή επανεκτίμησή τους (περαιτέρω πληροφορίες στη σημείωση 9.12).

- **Υποχρεώσεις αρ. 100 ν. 4172/2013 – «Claw-Back» και «Rebate»**

Μια σημαντική αλλαγή που επήλθε στον κλάδο Υγείας είναι η λειτουργία από 01/01/2012 του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ), που αποτελεί πλέον το ασφαλιστικό ταμείο υπό την «ομπρέλα» του οποίου έχει βρεθεί η πλειονότητα των ασφαλισμένων, οι οποίοι μέχρι το τέλος του 2011 καλύπτονταν από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, τον ΟΓΑ, το Ταμείο των Ελεύθερων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ), το ταμείο του Δημοσίου (ΟΠΑΔ-ΤΥΔΚΥ), το ΤΣΑΥ και λοιπά ταμεία.

Βασικό συστατικό της νέας νομοθεσίας βάσει της οποίας λειτουργεί ο νέος Οργανισμός αποτελεί η σύσταση των Κλειστών Ενοποιημένων Νοσηλείων (ΚΕΝ) που διαμορφώνει μια νέα διαδικασία τιμολόγησης και διαχείρισης νοσοκομειακών νοσηλείων ασθενών, η οποία βασίζεται στα διεθνώς καθιερωμένα DRGs (Diagnosis Related Groups). Στα πλαίσια της συγκεκριμένης διαδικασίας, το νοσοκομείο λαμβάνει ένα προϋπολογισμένο και εγκεκριμένο ποσό για την κάλυψη του κόστους περίθαλψης (εκτός από την αμοιβή ιατρού) και των υπηρεσιών που προσφέρει στους ασθενείς των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων ασφάλισης υγείας.

Η έναρξη συνεργασίας των ιδιωτικών νοσοκομείων με τον ΕΟΠΥΥ αντιμετωπίστηκε θετικά από τον κλάδο των ιδιωτικών κλινικών, οι οποίες προχώρησαν σε σύναψη συμβάσεων με τον νέο φορέα, γεγονός που διέυρυνε την πελατειακή βάση τους και αύξησε τον αριθμό των περιστατικών που εξυπηρετούσαν. Ωστόσο τα ελλείμματα και η αστοχία των προϋπολογισμών προκάλεσαν μεγάλες καθυστερήσεις στην καταβολή των οφειλόμενων νοσηλείων, ενώ η λήψη μέτρων μονομερών περικοπών από πλευράς Δημοσίου (Rebate και Claw-back) οδήγησε σε συμψηφισμό και ματαίωση είσπραξης των οφειλόμενων ποσών.

Από τον Ιούλιο 2013 τέθηκαν σε εφαρμογή (με αναδρομική ισχύ από 01/01/2013), σύμφωνα με το άρθρο 100 του ν.4172/2013, τα εξής:

α) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (Claw-back) δαπανών νοσηλείας, διαγνωστικών εξετάσεων και φυσικοθεραπείας. Βάσει του συγκεκριμένου μηχανισμού, η μηνιαία δαπάνη του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) για διαγνωστικές εξετάσεις, νοσηλεία και φυσικοθεραπείες που παρέχονται από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους υπηρεσιών υγείας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1/12 των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του ΕΟΠΥΥ. Το υπερβάλλον ποσό, το οποίο αναζητείται εκ μέρους του ΕΟΠΥΥ από τους συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους των ανωτέρω υπηρεσιών υγείας, υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγγραφη ατομική ειδοποίηση σε λογαριασμό τραπεζής που θα υποδείξει ο ΕΟΠΥΥ. Σε περίπτωση απράκτου παρελεύσεως της ως άνω προθεσμίας, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ αναστέλλει αυτοδικαίως και αζημίως ως προς αυτόν, τη σύμβαση του συμβεβλημένου παρόχου με τον ΕΟΠΥΥ, για το χρονικό διάστημα μέχρι την καταβολή του συνολικού οφειλόμενου ποσού εντόκως από αυτόν (πάροχο) του ποσού ή την είσπραξη του κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.). Ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβαλλόμενο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον ΕΟΠΥΥ, έναντι των παρεχόμενων για τον αντίστοιχο χρονικό διάστημα υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Δεν αναγνωρίζονται και δεν αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ δαπάνες που υποβάλλονται σε αυτόν μετά την πάροδο είκοσι (20) ημερών από τη λήξη εκάστου ημερολογιακού μήνα.

Το συνολικό ποσό της επιστροφής (claw-back) υπολογίζεται σε εξαμηνιαία βάση, υπολογίζοντας τη διαφορά ανάμεσα στην προϋπολογισμένη και την πραγματική δαπάνη, που προκύπτει από την αιτούμενη από τους παρόχους δαπάνη, αφού αφαιρεθούν τυχόν επιστροφές rebate και λοιπές μη αποδεκτές δαπάνες κατά το χρόνο υπολογισμού.

β) η καθιέρωση ποσοστού επί των οφειλών του ΕΟΠΥΥ για νοσηλεία, διαγνωστικές εξετάσεις και φυσικοθεραπείες των ασφαλισμένων του προς τους συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ ιδιώτες παρόχους των

ως άνω υπηρεσιών υγείας, υπέρ του Οργανισμού ως επιστροφή (Rebate) για κάθε μήνα. Το ποσό έκπτωσης (rebate) υπολογίζεται σε μηνιαία βάση και ενσωματώνεται από 1/1/2016 στα εκδοθέντα τιμολόγια παροχής υπηρεσιών προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Σύμφωνα με το άρθρο 25 του Ν. 4549/2018 (ΦΕΚ Α' 105/14.6.2018) ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41), της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας, υπ' αριθμ. Γ5/63587/2015 (Β' 1803), υπουργικής απόφασης και του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 (Α' 167), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, επεκτείνεται και στα έτη 2019-2022, με αρχικό έτος βάσης υπολογισμού για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος το 2018, και για καθένα από τα επόμενα έτη το εκάστοτε προηγούμενο έτος. Τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών αναπροσαρμόζονται για τα έτη 2019-2022, αποκλειστικά βάσει της προβλεπόμενης κατ' έτος μεταβολής του πραγματικού ΑΕΠ σε σταθερές τιμές, όπως αυτή απεικονίζεται στον προϋπολογισμό κάθε έτους. Η κατανομή των ορίων στις τρεις υποκατηγορίες δαπανών θα απεικονίζεται στην εισηγητική έκθεση του Κρατικού Προϋπολογισμού κάθε έτους. Για την πρώτη εφαρμογή και όσον αφορά στο έτος 2019, η κατανομή των ορίων της φαρμακευτικής δαπάνης του ΕΟΠΥΥ, της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης, καθώς και της δαπάνης για παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από τον ΕΟΠΥΥ θα ορισθεί με υπουργική απόφαση, που θα εκδοθεί εντός τριάντα (30) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος.

Με την υπουργική απόφαση Γ3γ/37400/19.05.2017 (ΦΕΚ 1752/Β'/22.05.2017) καθορίστηκαν τα επιτρεπόμενα όρια δαπανών του ΕΟΠΥΥ για παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από συμβεβλημένους ιδιώτες παρόχους και για παροχή ιατροτεχνολογικών προϊόντων και συμπληρωμάτων ειδικής διατροφής από συμβεβλημένους με τον ΕΟΠΥΥ κατασκευαστές, εισαγωγείς, διανομείς/προμηθευτές, έτους 2017. Σύμφωνα με τις κατηγορίες παρεχόμενης υπηρεσίας το ετήσιο όριο δαπάνης για υπηρεσίες νοσηλείας ιδιωτικών κλινικών διαμορφώνεται σε 265 εκ. Ευρώ, ενώ το ετήσιο όριο δαπάνης των διαγνωστικών εξετάσεων και πράξεων διαμορφώνεται σε 350 εκ. Ευρώ.

Με την απόφαση Αριθμ. Γ3γ/Γ.Π./51816 (ΦΕΚ 2638/28.07.2017) του αναπληρωτή υπουργού Υγείας γνωστοποιήθηκε ότι οι υπ' αριθμ. Γ3γ/οικ. 96176/4-11-2014 (Β' 3040) και Γ3γ/65273/15-09-2015 (Β' 2036) υπουργικές αποφάσεις για τον υπολογισμό του claw-back 2014 παύουν να ισχύουν. Τα ποσά αυτόματης επιστροφής (claw-back) του έτους 2014 για την κατηγορία παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας «Υπηρεσίες Νοσηλείας Ιδιωτικών Κλινικών» υπολογίζονται πλέον σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 100 του ν. 26 4172/2013 και ειδικότερα ως βάση υπολογισμού του ποσού επιστροφής που αντιστοιχεί, ανά μήνα, σε κάθε συμβεβλημένο πάροχο χρησιμοποιείται ο μηνιαίος λογαριασμός που αυτός υποβάλλει στον ΕΟΠΥΥ, έναντι των παρεχόμενων, για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα, υπηρεσιών υγείας στους ασφαλισμένους του. Το ποσό επιστροφής υπολογίζεται στη βάση της διαφοράς μεταξύ της προϋπολογισμένης και της πραγματικής δαπάνης, μετά την αφαίρεση τυχόν εκπτώσεων (rebates) και μη αποδεκτών δαπανών.

Επιπλέον με την απόφαση Αριθμ. Γ3γ/Γ.Π./58976/2017 (ΦΕΚ Β' 2746/04.08.2017) του αναπληρωτή υπουργού Υγείας, κατηγοριοποιήθηκαν οι υπηρεσίες υγείας οι οποίες υπόκεινται σε έκπτωση (rebate) ενώ καθορίστηκαν αντίστοιχα και τα ποσοστά, τα οποία διαμορφώνονται κλιμακωτά ανάλογα με το ύψος της υποβαλλόμενης μηνιαίας δαπάνης. Η εφαρμογή της εν λόγω υπουργικής απόφασης έχει ισχύ από την 01/08/2017.

Ο ΕΟΠΥΥ έχει κοινοποιήσει με την αποστολή ηλεκτρονικών μηνυμάτων τα ποσά του rebate και claw-back που αντιστοιχούν στις χρήσεις 2013, 2014, 2015, 2016 και 2017 συνολικού ύψους €11,66 εκ. περίπου συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Η Εταιρεία προχώρησε σε κατάθεση προσφυγής ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών κατά των από 28/05/2014, 18/11/2014, 22/05/2015, 02/07/2015, 09/12/2015, 11/02/2016, 06/04/2016, 20/03/2017, 20/06/2017 και 23/08/2017 πράξεων έκδοσης του ΕΟΠΥΥ καθώς και σε κατάθεση αίτησης ακύρωσης ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά της από 07/03/2017 νέας πράξης έκδοσης του ΕΟΠΥΥ αναφορικά με τα ποσά αυτόματης επιστροφής (claw-back) και ποσά έκπτωσης (rebate) που αντιστοιχούν στις χρήσεις 2013, 2014, 2015 καθώς επίσης και στο 2ο εξάμηνο του 2016.

Μέχρι στιγμής, με εξαίρεση τις χρήσεις 2013, 2016 και 2017, είναι αδύνατη η ακριβής ποσοτικοποίηση του προϋπολογισμού και του claw-back που αντιστοιχεί στην Εταιρεία λόγω της μη γνωστοποίησης, από πλευράς ΕΟΠΥΥ, όλων των παραμέτρων (κλάδου και κλινικών ξεχωριστά), οι οποίες μπορούν αξιόπιστα να οδηγήσουν σε ακριβή προσδιορισμό των αντίστοιχων ποσών. Επίσης, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι τα τελικά ποσά του

claw-back για το 2014 και 2015 θα προκύψουν εφόσον ελεγχθούν και οι υποβολές του συνόλου των αναφερόμενων ετών και τελικώς επικυρωθούν από τον ΕΟΠΥΥ. Σε κάθε περίπτωση η Διοίκηση εκτιμά ότι με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, τα αποτελέσματα της Εταιρείας έχουν ήδη επιβαρυνθεί με επαρκή ποσά καθ' όλη την περίοδο εφαρμογής του Claw-back και του Rebate και δεν αναμένεται περαιτέρω σημαντική επιβάρυνση αυτών.

Η Εταιρεία, με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για claw-back και rebate, σημειώματα, προχώρησε αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.8.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για τις περιόδους 2013 έως και 2017.

Επιπλέον την 18η Μαρτίου 2015 κοινοποιήθηκε με βάση την ισχύουσα σύμβαση από τη συμβαλλόμενη Ελεγκτική Εταιρεία, τα αποτελέσματα του διοικητικού και ιατρικού ελέγχου των υποβληθέντων λογαριασμών προς τον ΕΟΠΥΥ για την περίοδο 01/01/2013-31/12/2013. Με βάση τα γνωστοποιηθέντα πορίσματα, οι μη αποδεκτές δαπάνες ανέρχονται περίπου στα €835χιλ Η Εταιρεία έχει ήδη προχωρήσει, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, σε υποβολή ένστασης επί των σχετικών ευρημάτων. Μετά και την ολοκλήρωση της παραπάνω διαδικασίας ο ΕΟΠΥΥ την 7η Μαρτίου 2017 κοινοποίησε με την αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος στην Εταιρεία το ποσό του Claw-back που αντιστοιχεί στη χρήση 2013 μετά και την κοινοποίηση του σχετικού ελέγχου από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές και την εκκαθάριση των σχετικών υποβολών της περιόδου συνολικού ύψους € 1,6 εκ. περίπου συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Μετά και την οριστικοποίηση των ποσών των περικοπών τα αποτελέσματα της Εταιρείας δεν επιβαρυνθήκαν καθώς ήταν επαρκή τα σχετικά αναγνωρισμένα ποσά. Επισημαίνεται, ότι ο διοικητικός και ιατρικός έλεγχος των υποβολών όλων των κλινικών του κλάδου προς τον ΕΟΠΥΥ των χρήσεων 2012, 2014 και 2015 δεν έχει, μέχρι στιγμής, ξεκινήσει.

Η Εταιρεία, με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για claw-back και rebate, σημειώματα, παρά τη μη ολοκλήρωση των ελέγχων για τις χρήσεις 2014 και 2015, προχώρησε, αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.8.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για τις περιόδους 1/1/2013-31/12/2016. Από ενάρξεως της χρήσης 2016, οι εκπτώσεις (rebates) του άρθρου 100 του Ν. 4172/2013, ενσωματώνονται στις μηνιαίες υποβεβλημένες τιμολογήσεις της Εταιρείας προς τον Οργανισμό.

Με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΠΝΠ), (ΦΕΚ Α 184 31-12-2015) αποφασίσθηκε ότι η ισχύς των υφισταμένων κατά τη δημοσίευση του παρόντος συμβάσεων μεταξύ των ιατρών, διαγνωστικών εργαστηρίων, πολυιατρείων, κλινικών και λοιπών παρόχων και του ΕΟΠΥΥ, είτε αυτές είναι αρχικές είτε έχουν ήδη παραταθεί, να παραταθεί έως τις 30/6/2016. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 52 του υπ αριθ. 4410/2016 Νόμου (αρ. ΦΕΚ 141/3-8-2016) παρατείνεται η ισχύς των ανωτέρω συμβάσεων μεταξύ του ΕΟΠΥΥ και όλων των παρόχων υγείας μέχρι την ολοκλήρωση των νέων συμβάσεων.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 90 του υπ' αρ. 4368/2016 Νόμου «Μέτρα για την επιτάχυνση του κυβερνητικού έργου και άλλες διατάξεις» (αρ. ΦΕΚ 21/21-2-2016), οι δαπάνες των παρόχων υγείας, πλην φαρμακοποιών, που πραγματοποιήθηκαν από την 01/01/2016 και υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΟΠΥΥ εκκαθαρίζονται με δειγματοληψία, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να αφορά ποσοστό μικρότερο του πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού αριθμού των υποβαλλομένων δικαιολογητικών δαπανών ασφαλισμένων εκάστου παρόχου και κατ' ελάχιστο αριθμό 10 δικαιολογητικών δαπάνης. Ο ΕΟΠΥΥ δύναται να ελέγξει οριστικά και να εκκαθαρίσει τις μη εκκαθαρισθείσες οφειλές του ΕΟΠΥΥ προς τους παρόχους του, πλην φαρμακοποιών και νοσοκομείων Ε.Σ.Υ., που αφορούν τα έτη 2012-2015, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Από την εφαρμογή του παρόντος εξαιρούνται οι συμβεβλημένοι πάροχοι που έχουν υπαχθεί στη διαδικασία του άρθρου 100 παρ. 6 του ν. 4172/2013 (Α' 167). Κατά συνέπεια οι υποβληθείσες δαπάνες της Εταιρείας για τη χρήση 2016 & 2017 έχουν ελεγχθεί από τους αρμόδιους φορείς του ΕΟΠΥΥ και οι όποιες περικοπές προέκυψαν (ήτοι rebate, μη αποδεκτές δαπάνες και claw-back) θεωρούνται οριστικές.

Τον Οκτώβριο 2016, σύμφωνα με το αρ. 52 του Ν. 4430/2016, προσδιορίστηκαν οι όροι για την εξόφληση των ληξιπρόθεσμων οφειλών του ΕΟΠΥΥ, οι οποίες γεννήθηκαν πριν και μετά τη λειτουργία του, προς τους συμβεβλημένους παρόχους υγείας. Ειδικότερα, με βάση τις διατάξεις του συγκεκριμένου άρθρου, προσδιορίστηκαν περαιτέρω εκπτώσεις προκειμένου ο Οργανισμός να προβεί, εντός του 2017, στην ολοσχερή εξόφληση των οφειλών του, που γεννήθηκαν έως και τη χρήση 2015 (συμπεριλαμβανομένων των οφειλών πριν το 2012). Επισημαίνεται ότι η εταιρεία έχει ήδη διενεργήσει επαρκείς προβλέψεις έναντι των διατάξεων

του συγκεκριμένου άρθρου και, ως εκ τούτου, δεν προβλέπεται περαιτέρω επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της.

Επιπλέον με την απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣΤΕ) με αριθμό 1874/2017 ακυρώνονται οι αποφάσεις που ελήφθησαν τον Οκτώβριο και Νοέμβριο του 2012 από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΠΥΥ για μείωση τιμών σε επιλεγμένες διαγνωστικές εξετάσεις. Στο σκεπτικό της απόφασης επισημαίνεται πως οι αποφάσεις εκδόθηκαν από αναρμόδια αρχή (Διοικητικό Συμβούλιο ΕΟΠΥΥ) καθώς δεν υφίσταται διάταξη νόμου που να παρέχει τέτοια αρμοδιότητα. Η Εταιρεία ακολουθώντας την ανωτέρω απόφαση του ΣΤΕ προχώρησε στην επανατιμολόγηση των συγκεκριμένων διαγνωστικών εξετάσεων.

Με την απόφαση 194/448/08-02-2018 του Δ.Σ. του ΕΟΠΥΥ αποφασίσθηκε ομόφωνα η έγκριση της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί για τον υπολογισμό του clawback 2017, για τις περιπτώσεις των παρόχων όπου η υποβαλλόμενη δαπάνη τους, περιλαμβάνει εντός αυτής προκληθείσα δαπάνη περισσότερων από μίας υποκατηγορίας παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας. Συγκεκριμένα για αυτές τις περιπτώσεις τα ποσά rebate και περικοπής κάθε παρόχου, όπως έχουν προσδιοριστεί βάση της Υ.Α. Γ3γ/Γ.Π.58976 και της Κ.Υ.Α. Β2β/οικ.38642 αντίστοιχα, επιμερίζονται σε κάθε υποκατηγορία παρεχόμενης υπηρεσίας υγείας της Γ3γ/37400 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (αρ. ΦΕΚ 26/15-01-2018), με βάση την ποσοστιαία αναλογία δαπάνης της υποκατηγορίας επί της αρχικά υποβαλλόμενης δαπάνης κάθε παρόχου.

Τέλος την 1η Νοεμβρίου 2018 δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 4898/Β/01.11.2018) η απόφαση του υπουργείου Υγείας με την οποία επέρχεται τροποποίηση και αντικατάσταση της με αριθμ. πρωτ. ΕΑΛΕ/Γ.Π. 46846/19-06-2018 (Β' 2315) κοινής υπουργικής απόφασης, με περιεχόμενο «Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ) του Εθνικού Οργανισμού Παροχών Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ)» για τον νέο Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας του ΕΟΠΥΥ. Με τον αναφερόμενο Κανονισμό επανακαθορίζονται οι παροχές υγείας σε είδος, η έκταση, το ύψος, ο τρόπος και η διαδικασία χορήγησης τους και προσδιορίζονται οι δικαιούχοι των παροχών αυτών, καθώς και ο τρόπος αποζημίωσης της σχετικής δαπάνης. Έναρξη ισχύος της απόφασης ορίστηκε η 1η Νοεμβρίου 2018.

Την 9η Μαρτίου 2019 δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (αρ. ΦΕΚ 43) ο Νόμος 4600/2019 "Εκσυγχρονισμός και Αναμόρφωση Θεσμικού Πλαισίου Ιδιωτικών Κλινικών, Σύσταση Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, Σύσταση Εθνικού Ινστιτούτου Νεοπλασιών και λοιπές διατάξεις".

8.2 Πληροφόρηση κατά τομέα

Ως επιχειρηματικός τομέας ορίζεται μία ομάδα περιουσιακών στοιχείων και λειτουργιών που παρέχουν προϊόντα και υπηρεσίες τα οποία υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από εκείνα άλλων επιχειρηματικών τομέων. Ως γεωγραφικός τομέας, ορίζεται μία γεωγραφική περιοχή, στην οποία παρέχονται προϊόντα και υπηρεσίες και η οποία υπόκειται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις από άλλες περιοχές.

Η Εταιρεία κατά τη διάρκεια της χρήσης 2018 δραστηριοποιήθηκε σε έναν επιχειρηματικό τομέα δραστηριοτήτων, εκείνο της παροχής υπηρεσιών υγείας σε μία γεωγραφική περιοχή την Ελληνική Επικράτεια.

8.3 Ενοποίηση

Θυγατρικές

Στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής οι επενδύσεις σε θυγατρικές εμφανίζονται στο κόστος κτήσεως μειωμένο με την τυχόν ζημία απομείωσης. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης η Εταιρεία εκτιμά αν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι επενδύσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν στοιχειοθετείται απομείωση, η ζημία που είναι η διαφορά μεταξύ κόστους κτήσεως και εύλογης αξίας, μεταφέρεται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Η Εταιρεία επέλεξε την απαλλαγή από την παρουσίαση ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 10, καθώς πληροί τις προϋποθέσεις της παραπάνω εξαίρεσης, και παρουσιάζει μόνον ατομικές οικονομικές καταστάσεις. Πληροφορίες για τις θυγατρικές εταιρείες της περιλαμβάνονται στις οικονομικές

καταστάσεις του Ομίλου ΥΓΕΙΑ Α.Ε. όπου και ενοποιήθηκαν. Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου ΥΓΕΙΑ Α.Ε. παρατίθενται στη διεύθυνση διαδικτύου www.hygeia.gr. Επιπλέον, οι οικονομικές καταστάσεις της θυγατρικής εταιρείας ΑΛΦΑΛΑΒ, ΙΑΤΡΙΚΟ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, παρατίθενται στη διεύθυνση διαδικτύου www.alab.gr.

8.4 Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα ενσώματα πάγια και οι επενδύσεις σε ακίνητα απεικονίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο κόστος κτήσεως μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και την τυχόν απομείωσή τους. Το κόστος κτήσεως περιλαμβάνει όλες τις άμεσα επιρριπτές δαπάνες για την απόκτηση των στοιχείων. Μεταγενέστερες δαπάνες που διενεργούνται σε σχέση με τα ενσώματα πάγια, κεφαλαιοποιούνται μόνο όταν αυξάνουν τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη, που αναμένεται ότι θα εισρεύσουν στην Εταιρεία από την εκμετάλλευση των παγίων αυτών και το κόστος τους μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι επισκευές και οι συντηρήσεις καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων ως έξοδο, κατά το χρόνο πραγματοποίησής τους.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται. Οι αποσβέσεις των άλλων στοιχείων των ενσωμάτων παγίων επιβαρύνουν το κονδύλι της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων, με βάση τη σταθερή μέθοδο απόσβεσης, καθ' όλη τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής η οποία, κατά κατηγορία παγίων, έχει ως εξής:

Κτίρια	30-50 έτη
Κτιριακές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	12-20 έτη
Μηχανήματα και μηχανολογικός εξοπλισμός	6-12 έτη
Μεταφορικά Μέσα	9 έτη
Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	4-6 έτη

Οι υπολειμματικές αξίες και οι ωφέλιμες ζωές των ενσωμάτων παγίων υπόκεινται σε επανεξέταση σε ετήσια βάση κατά την ημερομηνία σύνταξης της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης.

Όταν οι λογιστικές αξίες των ενσωμάτων παγίων υπερβαίνουν την ανακτήσιμη αξία τους, η διαφορά (απομείωση) καταχωρείται άμεσα ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

Κατά την πώληση ενσωμάτων παγίων, οι διαφορές μεταξύ του τιμήματος που λαμβάνεται και της λογιστικής τους αξίας καταχωρούνται ως κέρδη ή ζημιές στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων.

8.5 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Λογισμικό: Τα λογισμικά προγράμματα αφορούν το κόστος αγοράς, καθώς και κάθε δαπάνη που έχει πραγματοποιηθεί κατά την ανάπτυξη του λογισμικού προκειμένου αυτό να τεθεί σε καθεστώς λειτουργίας. Οι δαπάνες που ενισχύουν ή επεκτείνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική δαπάνη και προστίθενται στο αρχικό κόστος του λογισμικού. Τα λογισμικά προγράμματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με τη σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως και 5 έτη και καταχωρούνται ως έξοδο στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων. Οι δαπάνες που απαιτούνται για τη συντήρηση του λογισμικού αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν πραγματοποιούνται.

Άυλα περιουσιακά στοιχεία: Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις. Οι αποσβέσεις διενεργούνται με την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των στοιχείων αυτών η οποία κυμαίνεται από 1 έως 5 έτη.

8.6 Απομείωση Αξίας μη χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων

Τα στοιχεία του ενεργητικού τα οποία αποσβένονται υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους όταν υπάρχουν ενδείξεις ότι η λογιστική αξία τους δεν θα ανακτηθεί.

Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται όταν η λογιστική αξία ενός στοιχείου του ενεργητικού ή μιας Μονάδας Δημιουργίας Ταμειακών Ροών υπερβαίνει το ανακτήσιμο ποσό τους. Μονάδα Δημιουργίας Ταμειακών Ροών είναι η μικρότερη ομάδα στοιχείων ενεργητικού που μπορεί να παράγει ταμειακές ροές ανεξάρτητα από άλλα στοιχεία και ομάδες στοιχείων της Εταιρείας. Η ανακτήσιμη αξία είναι το μεγαλύτερο ποσό μεταξύ της καθαρής εύλογης αξίας (μετά από έξοδα πώλησης) και της αξίας λόγω χρήσης. Η αξία χρήσης είναι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από τη χρήση ενός στοιχείου ενεργητικού και από τη διάθεσή του στο τέλος της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής του. Η λογιστική αξία του στοιχείου μειώνεται στο ποσό της ανακτήσιμης αξίας.

Οι ζημιές απομείωσης αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων της χρήσης. Σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης διενεργείται επανέλεγχος της ζημιάς απομείωσης προκειμένου να εξεταστεί αν υπάρχουν ενδείξεις ότι έχει μειωθεί. Μια ζημιά απομείωσης αναστρέφεται εάν υπάρξει μια αλλαγή στην εκτίμηση του ανακτήσιμου ποσού. Σε περίπτωση αναστροφής της ζημιάς απομείωσης η λογιστική αξία του στοιχείου δεν μπορεί να υπερβαίνει την λογιστική αξία (μετά από αποσβέσεις) με την οποία θα παρουσιάζονταν εάν δεν είχε αναγνωρισθεί ζημιά απομείωσης.

8.7 Χρηματοοικονομικά μέσα

Οι επενδύσεις της Εταιρείας ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες με βάση τον σκοπό για τον οποίο αποκτήθηκαν. Η Διοίκηση αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση της επένδυσης κατά τον χρόνο απόκτησης της επένδυσης και επανεξετάζει την ταξινόμηση σε κάθε ημερομηνία παρουσίασης.

8.7.1 Αρχική αναγνώριση και αποαναγνώριση

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού ή μία χρηματοοικονομική υποχρέωση αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης, όταν και μόνο όταν, η Εταιρεία καθίσταται ένας εκ των συμβαλλομένων του χρηματοοικονομικού μέσου.

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ροών του στοιχείου, ή όταν η Εταιρεία μεταβιβάσει το χρηματοοικονομικό στοιχείο και ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τα οφέλη της κυριότητας.

Μία χρηματοοικονομική υποχρέωση (ή μέρος αυτής) αποαναγνωρίζεται από την Κατάσταση Οικονομικής Θέσης όταν, και μόνον όταν, η υποχρέωση που καθορίζεται στο συμβόλαιο εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει.

8.7.2 Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Χρηματοοικονομικών Στοιχείων του Ενεργητικού

Εκτός από εκείνες τις εμπορικές απαιτήσεις που δεν περιέχουν σημαντική συνιστώσα χρηματοδότησης και επιμετρώνται με βάση την τιμή συναλλαγής τους σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 15, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού επιμετρώνται αρχικά στην εύλογη αξία προσθέτοντας το σχετικό κόστος της συναλλαγής εκτός από την περίπτωση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού, εκτός από εκείνα που αποτελούν καθορισμένα και αποτελεσματικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνων, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στο αποσβεσμένο κόστος,
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, και
- χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.

Η ταξινόμηση προσδιορίζεται βάσει του επιχειρηματικού μοντέλου της Εταιρείας σχετικά με τη διαχείριση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού, και τα χαρακτηριστικά των συμβατικών ταμειακών ροών τους.

Όλα τα έσοδα και τα έξοδα που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και τα οποία αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων περιλαμβάνονται στα κονδύλια «Λοιπά χρηματοοικονομικά

αποτελέσματα», «Χρηματοοικονομικά έξοδα» και «Χρηματοοικονομικά έσοδα», εκτός από την απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων που περιλαμβάνεται εντός των λειτουργικών αποτελεσμάτων.

8.7.3 Μεταγενέστερη επιμέτρηση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού επιμετράται μεταγενέστερα στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Η ταξινόμηση βασίζεται σε δύο κριτήρια:

- το επιχειρηματικό μοντέλο διαχείρισης ενός χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού, δηλαδή εάν στόχος είναι η διακράτηση με σκοπό την είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών ή η είσπραξη συμβατικών ταμειακών ροών καθώς και η πώληση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και
- εάν οι συμβατικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού συνίσταται αποκλειστικά σε αποπληρωμή κεφαλαίου και τόκων επί του ανεξόφλητου υπολοίπου ("SPPI" κριτήριο).

Η κατηγορία επιμέτρησης στο αποσβεσμένο κόστος περιλαμβάνει μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού όπως δάνεια και απαιτήσεις με σταθερές ή προκαθορισμένες πληρωμές που δεν διαπραγματεύονται σε κάποια ενεργό αγορά. Μετά την αρχική αναγνώριση, επιμετρώνται στο αποσβεσμένο κόστος βάσει της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο αντίκτυπος από την προεξόφληση είναι ασήμαντος, η προεξόφληση παραλείπεται.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά εισοδήματα της Κατάστασης Συνολικών Εσόδων και αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων κατά την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στα κέρδη ή στις ζημιές της Κατάστασης Αποτελεσμάτων. Η εύλογη αξία των στοιχείων προσδιορίζεται με αναφορά σε συναλλαγές σε μία ενεργό αγορά ή με τη χρήση τεχνικών μεθόδων αποτίμησης, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες δεν υφίσταται ενεργός αγορά.

8.7.4 Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού

Η Εταιρεία αναγνωρίζει προβλέψεις απομείωσης για αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, εκτός εκείνων που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

Ο στόχος των απαιτήσεων απομείωσης του ΔΠΧΑ 9 είναι να αναγνωρίσει τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής ενός χρηματοοικονομικού μέσου, του οποίου ο πιστωτικός κίνδυνος έχει αυξηθεί μετά την αρχική αναγνώριση, ανεξαρτήτως από το εάν η αξιολόγηση γίνεται σε συλλογικό ή εξατομικευμένο επίπεδο, χρησιμοποιώντας όλες τις πληροφορίες που μπορούν να συλλεχθούν, βάσει τόσο ιστορικών όσο και παρόντων στοιχείων, αλλά και στοιχείων που αφορούν σε λογικές μελλοντικές εκτιμήσεις.

Για την εφαρμογή της ανωτέρω προσέγγισης πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ:

- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος δεν έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση ή τα οποία έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 1),
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων των οποίων ο πιστωτικός κίνδυνος έχει επιδεινωθεί σημαντικά μετά την αρχική αναγνώριση και τα οποία δεν έχουν χαμηλό πιστωτικό κίνδυνο (Στάδιο 2), και
- των χρηματοοικονομικών στοιχείων για τα οποία υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις απομείωσης κατά την ημερομηνία αναφοράς (Στάδιο 3).

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία που εντάσσονται στο Στάδιο 1 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για την περίοδο των επόμενων δώδεκα μηνών, ενώ για εκείνα που εντάσσονται στο Στάδιο 2 ή το

Στάδιο 3 αναγνωρίζονται αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για το σύνολο της διάρκειας ζωής του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές βασίζονται στη διαφορά μεταξύ των συμβατικών ταμειακών ροών και των ταμειακών ροών η Εταιρεία αναμένει να λάβουν. Η διαφορά προεξοφλείται χρησιμοποιώντας μία εκτίμηση του αρχικού πραγματικού επιτοκίου του χρηματοοικονομικού στοιχείου του ενεργητικού.

Η Εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση του Προτύπου για τα στοιχεία του ενεργητικού από συμβάσεις, τις εμπορικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις από μισθώσεις, υπολογίζοντας τις αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές για όλη τη διάρκεια ζωής των ως άνω στοιχείων. Στην περίπτωση αυτήν, οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές συνιστούν τις αναμενόμενες ελλείψεις στις συμβατικές ταμειακές ροές, λαμβάνοντας υπόψη το ενδεχόμενο αθέτησης σε οποιοδήποτε σημείο κατά τη διάρκεια ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου. Κατά τον υπολογισμό των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών, η Εταιρεία χρησιμοποιεί έναν πίνακα προβλέψεων έχοντας ομαδοποιήσει τα ανωτέρω χρηματοοικονομικά μέσα με βάση την φύση και ενηλικίωση των υπολοίπων και λαμβάνοντας υπόψη διαθέσιμα ιστορικά στοιχεία σε σχέση με τους οφειλέτες, προσαρμοσμένα για μελλοντικούς παράγοντες σε σχέση με τους οφειλέτες και το οικονομικό περιβάλλον. Η επίδραση από την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9 στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας κατά την 31/12/2017 ανέρχεται σε € 60 χιλ. Το ποσό αυτό έχει απομειώσει τα ίδια κεφάλαια της κατά την 01/01/2018 και έχει αυξήσει την πρόβλεψη επισφαλών λοιπών κυκλοφορούντων στοιχείων.

8.8 Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στην χαμηλότερη τιμή μεταξύ κόστους και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος των πρώτων υλών καθορίζεται με βάση το μέσο σταθμικό κόστος. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία των πρώτων υλών είναι το εκτιμώμενο κόστος αντικατάστασης στην κανονική λειτουργία της Εταιρείας. Πρόβλεψη για βραδέως κινούμενα ή απαξιωμένα αποθέματα σχηματίζεται εφόσον κρίνεται απαραίτητο.

8.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα ταμειακών διαθεσίμων

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως, προθεσμιακές καταθέσεις, τραπεζικούς λογαριασμούς υπερανάληψης, καθώς και άλλες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις.

Η Εταιρεία θεωρεί τις προθεσμιακές καταθέσεις και τις επενδύσεις υψηλής ρευστότητας και χαμηλού ρίσκου με αρχική λήξη μικρότερη των τριών μηνών ως χρηματικά διαθέσιμα.

8.10 Μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία ταξινομημένα ως κατεχόμενα προς πώληση

Τα περιουσιακά στοιχεία που διατηρούνται προς πώληση συμπεριλαμβάνουν τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία και τα ενσώματα πάγια που η Εταιρεία σκοπεύει να πουλήσει εντός ενός έτους από την ημερομηνία ταξινόμησής τους ως "κατεχόμενα προς πώληση".

Τα περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται ως "κρατούμενα προς πώληση" αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ της λογιστικής αξίας τους αμέσως πριν την ταξινόμησή τους ως κατεχόμενα προς πώληση, και την εύλογή τους αξία μείον το κόστος πώλησης. Τα περιουσιακά στοιχεία που ταξινομούνται ως "κατεχόμενα προς πώληση" δεν υπόκεινται σε απόσβεση. Το κέρδος ή η ζημία που προκύπτει από την πώληση και επανεκτίμηση των "κατεχόμενων προς πώληση" περιουσιακών στοιχείων συμπεριλαμβάνεται στα "άλλα έσοδα" και "άλλα έξοδα", αντίστοιχα, στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης.

Η Εταιρεία δεν έχει ταξινομήσει μη κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία ως κατεχόμενα προς πώληση.

8.11 Μετοχικό κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο προσδιορίζεται σύμφωνα με την ονομαστική αξία των μετοχών που έχουν εκδοθεί. Η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών περιλαμβάνει κάθε διαφορά υπέρ το άρτιο κατά την αρχική έκδοση του μετοχικού κεφαλαίου.

(α) Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου

Τα άμεσα έξοδα σχετικά με την έκδοση νέων μετοχών απεικονίζονται αφαιρετικά των Ιδίων Κεφαλαίων, καθαρά από φόρους.

(β) Μεριίσματα μετοχών

Τα μερίσματα μετοχών αναγνωρίζονται ως υποχρέωση στην χρήση που εγκρίνονται από την τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας.

8.12 Φορολογία εισοδήματος & αναβαλλόμενος φόρος

Η επιβάρυνση της χρήσης με φόρους εισοδήματος αποτελείται από τους τρέχοντες φόρους, τους αναβαλλόμενους φόρους και τις διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων.

• Τρέχουσα Φορολογία Εισοδήματος

Ο τρέχων φόρος υπολογίζεται βάσει των φορολογικών Καταστάσεων Οικονομικής Θέσης σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους που ισχύουν στην Ελλάδα. Η δαπάνη για τρέχοντα φόρο εισοδήματος περιλαμβάνει τον φόρο εισοδήματος που προκύπτει βάσει των κερδών της Εταιρείας όπως αναμορφώνονται στις φορολογικές της δηλώσεις και προβλέψεις για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις για ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις, και υπολογίζεται σύμφωνα με τις θεσμοθετημένους ή ουσιαστικά θεσμοθετημένους φορολογικούς συντελεστές.

• Αναβαλλόμενη Φορολογία Εισοδήματος

Αναβαλλόμενοι φόροι είναι οι φόροι ή οι φορολογικές ελαφρύνσεις που σχετίζονται με τα οικονομικά βάρη ή οφέλη που προκύπτουν στην χρήση αλλά έχουν ήδη καταλογιστεί ή θα καταλογιστούν από τις φορολογικές αρχές σε διαφορετικές χρήσεις. Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος προσδιορίζεται με την μέθοδο της υποχρέωσης που προκύπτει από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας και της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος δεν λογίζεται εάν προκύπτει από την αρχική αναγνώριση στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού σε συναλλαγή, εκτός επιχειρηματικής συνένωσης, η οποία όταν έγινε η συναλλαγή δεν επηρέασε ούτε το λογιστικό ούτε το φορολογικό κέρδος ή ζημία.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις αποτιμώνται με βάση τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην χρήση κατά την οποία θα διακανονιστεί η απαίτηση ή η υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές (και φορολογικούς νόμους) που έχουν τεθεί σε ισχύ ή ουσιαστικά ισχύουν μέχρι την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Σε περίπτωση αδυναμίας σαφούς προσδιορισμού του χρόνου αναστροφής των προσωρινών διαφορών εφαρμόζεται ο φορολογικός συντελεστής που ισχύει κατά την επόμενη της ημερομηνίας των Οικονομικών Καταστάσεων, χρήση.

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται κατά την έκταση στην οποία θα υπάρξει μελλοντικό φορολογητέο κέρδος για τη χρησιμοποίηση της προσωρινής διαφοράς που δημιουργεί την αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ενώ επανεξετάζονται σε κάθε ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης και μειώνονται κατά την έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα είναι διαθέσιμο επαρκές φορολογητέο κέρδος για να επιτρέψει την αξιοποίηση της ωφέλειας μέρους ή του συνόλου αυτής της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Ο αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος αναγνωρίζεται για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές και συνδεδεμένες επιχειρήσεις, με εξαίρεση την περίπτωση που η αναστροφή των προσωρινών διαφορών ελέγχεται από την Εταιρεία και είναι πιθανό ότι οι προσωρινές διαφορές δεν θα αναστραφούν στο προβλεπτό μέλλον.

Οι περισσότερες αλλαγές στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις αναγνωρίζονται σαν

ένα κομμάτι των φορολογικών εξόδων στην Κατάσταση Συνολικών Εσόδων χρήσης. Μόνο αυτές οι μεταβολές στα στοιχεία του ενεργητικού ή στις υποχρεώσεις που επηρεάζουν τις προσωρινές διαφορές αναγνωρίζονται κατευθείαν στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας, έχουν ως αποτέλεσμα την σχετική αλλαγή στις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή υποχρεώσεις να χρεώνεται έναντι του σχετικού λογαριασμού της καθαρής θέσης.

8.13 Παροχές στο προσωπικό

(α) Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

(β) Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία περιλαμβάνουν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών.

Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς. Η πληρωτέα εισφορά από την Εταιρεία σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που καταχωρείται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών είναι η παρούσα αξία της δέσμευσης για την καθορισμένη παροχή και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2018 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας και ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές. Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης

/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,

- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

8.14 Προβλέψεις, Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις και Ενδεχόμενα Στοιχεία του Ενεργητικού

Οι προβλέψεις σχηματίζονται όταν:

- Υπάρχει μία παρούσα νομική ή τεκμαιρόμενη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος,
- Είναι πιθανόν ότι θ' απαιτηθεί εκροή πόρων για διακανονισμό της υποχρέωσης,
- Το απαιτούμενο ποσό μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης και προσαρμόζονται έτσι ώστε να απεικονίζουν τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις. Αν δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα απαιτηθεί μία εκροή πόρων προκειμένου να διακανονιστεί μια υποχρέωση για την οποία έχει ήδη σχηματισθεί πρόβλεψη, τότε αυτή αναστρέφεται.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται στην παρούσα αξία των εξόδων τα οποία, βάσει της καλύτερης εκτίμησης της διοίκησης, απαιτούνται να καλύψουν την παρούσα υποχρέωση την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης. Το προεξοφλητικό επιτόκιο που χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας αντικατοπτρίζει τις τρέχουσες αγοραίες εκτιμήσεις για την χρονική αξία του χρήματος και αυξήσεις που αφορούν τη συγκεκριμένη υποχρέωση.

Σε περιπτώσεις όπου η εκροή οικονομικών πόρων ως αποτέλεσμα παρουσών δεσμεύσεων θεωρείται μη πιθανή, ή το ποσό της πρόβλεψης δεν μπορεί να εκτιμηθεί αξιόπιστα, δεν αναγνωρίζεται καμία υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις, εκτός εάν εξετάζεται στα πλαίσια μια συνένωσης επιχειρήσεων. Αυτές οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις αναγνωρίζονται στα πλαίσια της κατανομής του κόστους απόκτησης στα περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις κατά την συνένωση επιχειρήσεων.

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εκτός αν η πιθανότητα εκρών πόρων οι οποίοι ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη. Πιθανές εισροές από οικονομικά οφέλη για την Εταιρεία που δεν πληρούν ακόμη τα κριτήρια ενός περιουσιακού στοιχείου θεωρούνται ενδεχόμενες απαιτήσεις και γνωστοποιούνται εφόσον η εισροή οικονομικών οφελών είναι πιθανή.

8.15 Αναγνώριση εσόδων και εξόδων

Έσοδα

Η Εταιρεία εφάρμοσε το καινούργιο Πρότυπο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» από την 1η Ιανουαρίου 2018 χωρίς αναπροσαρμογή της συγκριτικής πληροφόρησης, αναγνωρίζοντας την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής στο υπόλοιπο έναρξης των Ιδίων Κεφαλαίων κατά την ημερομηνία της αρχικής εφαρμογής. Ως εκ τούτου, οι προσαρμογές που προέκυψαν από την εφαρμογή του νέου Προτύπου δεν εμφανίζονται στην χρηματοοικονομική θέση της 31ης Δεκεμβρίου 2017 αλλά αναγνωρίστηκαν στην χρηματοοικονομική θέση της 1ης Ιανουαρίου 2018.

Η εφαρμογή του νέου Προτύπου δεν είχε επίδραση στα ίδια κεφάλαια της Εταιρείας κατά την 01/01/2018.

Για την αναγνώριση και την επιμέτρηση των εσόδων που προκύπτουν από συμβάσεις με πελάτες, το νέο Πρότυπο καθιερώνει ένα μοντέλο αποτελούμενο από τα εξής πέντε στάδια:

- Προσδιορισμός της σύμβασης με τον πελάτη.
- Προσδιορισμός των δεσμεύσεων εκτέλεσης.
- Προσδιορισμός της τιμής συναλλαγής.
- Κατανομή της τιμής συναλλαγής στις δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης.
- Αναγνώριση εσόδων όταν (ή καθώς) οι δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης εκπληρώνονται.

Η τιμή συναλλαγής είναι το ποσό του ανταλλάγματος σε μία σύμβαση για το οποίο η Εταιρεία αναμένει να έχει δικαίωμα, ως αντάλλαγμα για τη μεταβίβαση υποσχόμενων αγαθών ή υπηρεσιών σε έναν πελάτη, εξαιρουμένων ποσών που εισπράττονται για λογαριασμό τρίτων (φόρος προστιθέμενης αξίας, λοιποί φόροι επί των πωλήσεων).

Τα έσοδα αναγνωρίζονται όταν εκπληρώνονται οι σχετικές δεσμεύσεις εκτέλεσης, είτε σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση αγαθών σε έναν πελάτη) είτε με την πάροδο του χρόνου (συνήθως για υποσχέσεις που αφορούν στη μεταβίβαση υπηρεσιών σε έναν πελάτη).

Η Εταιρεία αναγνωρίζει μία συμβατική υποχρέωση για ποσά που λαμβάνει από τους πελάτες (προπληρωμές) τα οποία αφορούν σε δεσμεύσεις εκτέλεσης που δεν έχουν εκπληρωθεί, καθώς επίσης και όταν διατηρεί δικαίωμα επί ενός τιμήματος το οποίο είναι ανεπιφύλακτο (αναβαλλόμενο έσοδο) πριν την εκτέλεση των δεσμεύσεων εκτέλεσης της σύμβασης και τη μεταφορά των αγαθών ή των υπηρεσιών. Η συμβατική υποχρέωση αποαναγνωρίζεται όταν εκτελεστούν οι δεσμεύσεις εκτέλεσης και το έσοδο αναγνωρισθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Η Εταιρεία αναγνωρίζει μία απαίτηση από πελάτη όταν υπάρχει ένα άνευ προϋποθέσεων δικαίωμα να λάβει το τίμημα για τις εκτελεσμένες δεσμεύσεις εκτέλεσης της σύμβασης προς τον πελάτη. Αντίστοιχα, η Εταιρεία αναγνωρίζει ένα στοιχείο του ενεργητικού από συμβάσεις όταν έχει ικανοποιήσει τις δεσμεύσεις εκτέλεσης, πριν ο πελάτης πληρώσει ή πριν καταστεί απαιτητή η πληρωμή, για παράδειγμα όταν τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μεταβιβάζονται στον πελάτη πριν από το δικαίωμα της Εταιρείας για την έκδοση τιμολογίου.

Η αναγνώριση των εσόδων γίνεται ως εξής:

- **Πώληση αγαθών:** Το έσοδο από την πώληση αγαθών αναγνωρίζεται κατά την χρονική στιγμή που ο αγοραστής αποκτά τον έλεγχο των αγαθών, συνήθως με την παράδοση των αγαθών. Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 δεν έχει επίδραση στην αναγνώριση των εσόδων αυτών εκτός από τις περιπτώσεις όπου τα αγαθά πωλούνται συνδυαστικά με άλλες υπηρεσίες όπως περιγράφεται κατωτέρω (συμβόλαια πολλαπλών στοιχείων).
- **Έσοδα από παροχή υπηρεσιών υγείας:** Η Εταιρεία παρέχει υπηρεσίες υγείας τόσο σε ιδιώτες ασθενείς – πελάτες όσο και σε ασθενείς – πελάτες που καλύπτονται μέσω των συνεργαζόμενων ασφαλιστικών ταμείων και ασφαλιστικών οργανισμών. Πιο συγκεκριμένα ο βασικός ασφαλιστικός φορέας με τον οποίο συνεργάζεται η Εταιρεία είναι ο ΕΟΠΥΥ. Αξίζει να σημειωθεί ότι, με τον φορέα αυτόν η Εταιρεία έχει συνάψει συμφωνίες μέσω των οποίων οι ασθενείς καλύπτονται πλήρως ή μερικώς ως προς τα έξοδά τους (προσυμφωνημένη αμοιβή) σε ότι αφορά συγκεκριμένες επεμβάσεις. Οι Ασφαλιστικοί Οργανισμοί με τους οποίους συνεργάζεται η Εταιρεία, αφορούν σε ασφαλιστικές εταιρείες του εσωτερικού αλλά και του εξωτερικού. Στις βασικές υπηρεσίες της εταιρείας περιλαμβάνονται αμοιβές για ιατρικές υπηρεσίες και νοσηλεία, υγειονομικό και φαρμακευτικό υλικό. Το έσοδο υπολογίζεται σύμφωνα με τους εγκεκριμένους τιμοκαταλόγους ανά συμβαλλόμενο (ΕΟΠΥΥ, ιδιώτες, ασφαλιστικές εταιρείες) και αναγνωρίζεται κατά την περίοδο παροχής της υπηρεσίας με βάση τα ποσά που αναμένεται να εισπραχθούν από τους αντισυμβαλλόμενους. Ως εκ τούτου, η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 δεν έχει επίδραση στην αναγνώριση των εσόδων αυτών.
- **Έσοδα από ενοίκια:** Τα έσοδα από τις λειτουργικές μισθώσεις των επενδυτικών ακινήτων της Εταιρείας αναγνωρίζονται σταδιακά στην διάρκεια της μίσθωσης. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 δεν έχει επίδραση στην αναγνώριση εσόδων αυτής της κατηγορίας, καθώς εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ΔΛΠ 17.
- **Έσοδα από τόκους και μερίσματα:** Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου το οποίο είναι το επιτόκιο το οποίο προεξοφλεί με ακρίβεια μελλοντικές καταβολές τοις μετρητοίς ή εισπράξεις για τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όταν απαιτείται, για συντομότερο διάστημα, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου ή της υποχρέωσης. Τα έσοδα από τα μερίσματα αναγνωρίζονται όταν οριστικοποιείται το δικαίωμα εισπράξης τους από τους μετόχους. Η υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15 για την αναγνώριση εσόδων από τόκους και μερίσματα δεν έχει επίδραση στη λογιστική πολιτική της Εταιρείας.

8.16 Χρηματοοικονομικά εργαλεία

Τα βασικά εργαλεία της Εταιρείας είναι τα μετρητά, οι τραπεζικές καταθέσεις και οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις. Δεδομένης της βραχυπρόθεσμης κυρίως φύσεως των εργαλείων αυτών, η Διοίκηση της Εταιρείας πιστεύει ότι η εύλογη αξία τους ουσιαστικά ταυτίζεται με την αξία στην οποία απεικονίζονται στα λογιστικά βιβλία της Εταιρείας. Επιπρόσθετα, η Διοίκηση πιστεύει ότι τα επιτόκια που καταβάλλονται σε σχέση με τα συναφθέντα δάνεια ισοδυναμούν με τα τρέχοντα εύλογα επιτόκια της αγοράς και συνεπώς, δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις οποιασδήποτε προσαρμογής της αξίας στην οποία απεικονίζονται οι υποχρεώσεις αυτές. Η Εταιρεία δεν χρησιμοποιεί χρηματοοικονομικά παράγωγα.

8.17 Μισθώσεις

Η Εταιρεία είναι ο μισθωτής:

(α) Λειτουργικές μισθώσεις

Μισθώσεις όπου ουσιαστικά οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας διατηρούνται από τον εκμισθωτή (ιδιοκτήτη) ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Οι πληρωμές που γίνονται για λειτουργικές μισθώσεις (καθαρές από τυχόν κίνητρα που προσφέρθηκαν από τον εκμισθωτή) αναγνωρίζονται ως έξοδα με βάση την σταθερή μέθοδο (αναλογικά) κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

(β) Χρηματοδοτικές μισθώσεις

Μισθώσεις παγίων όπου η Εταιρεία διατηρεί ουσιαστικά όλους τους κινδύνους και τις ανταμοιβές της ιδιοκτησίας, ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται με την έναρξη της μίσθωσης, στη χαμηλότερη μεταξύ της εύλογης αξίας του μισθωμένου παγίου στοιχείου ή της παρούσας αξίας των ελαχίστων μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα επιμερίζεται μεταξύ της υποχρέωσης και των χρηματοοικονομικών εξόδων, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο στην υπολειπόμενη χρηματοοικονομική υποχρέωση. Οι αντίστοιχες υποχρεώσεις από μισθώματα, καθαρές από χρηματοοικονομικά έξοδα, απεικονίζονται στα Δάνεια. Οι τόκοι αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα χρήσης κατά την διάρκεια της περιόδου της μίσθωσης. Τα πάγια για τα οποία έχουν συναφθεί χρηματοδοτικές μισθώσεις, αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο, όπως αυτή καθορίζεται, από την ωφέλιμη ζωή και το χρόνο της μίσθωσης, στις περιπτώσεις που δεν μεταβιβάζεται η κυριότητα του παγίου.

Η Εταιρεία είναι ο εκμισθωτής:

Λειτουργικές μισθώσεις

Στοιχεία του ενεργητικού τα οποία μισθώνονται σε τρίτους με λειτουργικές συμβάσεις περιλαμβάνονται στα μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, στη κατηγορία των ενσωμάτων παγίων και των επενδύσεων σε ακίνητα. Τα πάγια αυτά αποσβένονται στη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής τους όπως και τα ιδιοχρησιμοποιούμενα από την Εταιρεία πάγια. Το έσοδο από τα ενοίκια αναγνωρίζεται στα έσοδα την περίοδο την οποία αφορούν σύμφωνα με τη σχετική σύμβαση ενοικίασης.

8.18 Κρατικές επιχορηγήσεις

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται στην εύλογη αξία τους όταν υπάρχει η βεβαιότητα ότι η επιχορήγηση θα εισπραχθεί και η εταιρεία θα συμμορφωθεί με όλους τους σχετικούς όρους. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν δαπάνες, καταχωρούνται στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων όταν καταχωρείται και η επιχορηγούμενη δαπάνη έτσι ώστε να υπάρχει αντιστοίχιση του εσόδου με τη δαπάνη. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που προορίζονται για αγορά παγίου εξοπλισμού, καταχωρούνται στις υποχρεώσεις και πιστώνονται στις αποσβέσεις σχετικές με το κόστος πωλήσεων, στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων, με τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης σύμφωνα με τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής των αντίστοιχων επιχορηγούμενων παγίων.

8.19 Κέρδη/Ζημιές Ανά Μετοχή

Τα βασικά κέρδη/ζημιές ανά μετοχή (ΚΑΜ) υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη/ζημιές της χρήσης με το μέσο σταθμισμένο αριθμό κοινών μετοχών που είναι σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια κάθε έτους, εξαιρώντας το μέσο όρο των κοινών μετοχών που αποκτήθηκαν ως ίδιες μετοχές.

Τα μειωμένα κέρδη/ζημιές ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος/ζημιά που αποδίδεται στους μετόχους της Εταιρείας (αφού αφαιρεθεί ο τόκος επί των μετατρέψιμων μετοχών μετά φόρων) με τον μέσο σταθμισμένο αριθμό των μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους (προσαρμοσμένο για την επίδραση των απομειούμενων μετατρέψιμων μετοχών).

Ο μέσος σταθμισμένος αριθμός των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της λογιστικής περιόδου και για όλες τις παρουσιαζόμενες λογιστικές περιόδους προσαρμόζεται για γεγονότα που έχουν μεταβάλει τον αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία χωρίς αντίστοιχη μεταβολή στους πόρους.

9. Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

9.1 Ενσώματα Πάγια

Τα ενσώματα πάγια (οικόπεδα, κτίρια, μηχανήματα, λοιπός εξοπλισμός) απεικονίζονται στο ιστορικό κόστος κτήσεως μείον τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τυχόν μειώσεις της αξίας τους.

Επί των παγίων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη.

Κατά τη διάρκεια της τρέχουσας χρήσης, η Εταιρεία δαπάνησε το ποσό των € 277 χιλ. ευρώ για αγορά ενσώματων παγίων στοιχείων, που αφορούν κατά κύριο λόγο την απόκτηση ιατρό-μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	4.526.333	17.204.860	6.329.968	1.761	3.655.434	0	31.718.356
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(7.913.218)	(5.744.026)	(1.761)	(3.455.277)	0	(17.114.282)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	4.526.333	9.291.642	585.943	1	200.157	0	14.604.075
Προσθήκες	0	9.682	321.129	0	124.324	0	455.135
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	(80.875)	0	(55.569)	0	(136.445)
Αποσβέσεις περιόδου	0	(492.678)	(198.924)	0	(82.622)	0	(774.224)
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	77.386	0	55.569	0	132.955
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	4.526.333	17.214.542	6.570.222	1.761	3.724.189	0	32.037.046
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(8.405.896)	(5.865.565)	(1.761)	(3.482.330)	0	(17.755.552)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	4.526.333	8.808.646	704.657	0	241.859	0	14.281.495

	Οικόπεδα	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μηχανήματα	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	4.526.333	17.214.542	6.570.222	1.761	3.724.189	(0)	32.037.046
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(8.405.896)	(5.865.565)	(1.761)	(3.482.330)	0	(17.755.552)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	4.526.333	8.808.646	704.657	0	241.859	(0)	14.281.495
Προσθήκες	0	8.171	164.107	0	85.064	20.000	277.343
Πωλήσεις /αποσύρσεις	0	0	(31.270)	0	(411)	0	(31.680)
Αποσβέσεις περιόδου	0	(492.900)	(197.233)	0	(98.392)	0	(788.524)
Προσθήκες από απόκτηση θυγατρικών	0	0	0	0	0	0	0
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	0	0	31.270	0	411	0	31.680
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	4.526.333	17.222.713	6.703.060	1.761	3.808.843	20.000	32.282.709
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	0	(8.898.796)	(6.031.528)	(1.761)	(3.580.311)	0	(18.512.396)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	4.526.333	8.323.917	671.532	0	228.531	20.000	13.770.313

Τα ενσώματα πάγια περιλαμβάνουν τα κατωτέρω ποσά, τα οποία η Εταιρεία κατέχει ως μισθώτρια σύμφωνα με χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Μηχάνηματα	
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	183.495
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(9.193)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	174.303
Προσθήκες	86.401
Αποσβέσεις περιόδου	(39.292)
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	269.896
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(48.485)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	221.411

Μηχάνηματα	
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	269.896
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(48.485)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	221.411
Προσθήκες	66.800
Αποσβέσεις περιόδου	(45.549)
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	336.696
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(94.034)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	242.662

9.2 Άυλα περιουσιακά στοιχεία

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία της 31/12/2017 και της 31/12/2018 αναλύονται ως εξής:

	Άδειες	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	10.954	1.807.703	1.818.657
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(4.594)	(1.494.474)	(1.499.068)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	6.360	313.229	319.589
Προσθήκες	2.820	122.908	125.728
Αποσβέσεις περιόδου	(2.546)	(132.632)	(135.178)
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	13.774	1.930.611	1.944.385
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(7.140)	(1.627.106)	(1.634.246)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	6.634	303.505	310.139

	Άδειες	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2018	13.774	1.930.611	1.944.385
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(7.140)	(1.627.106)	(1.634.246)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2018	6.634	303.505	310.139
Προσθήκες	20.466	129.981	150.447
Αποσβέσεις περιόδου	(5.688)	(138.742)	(144.430)
Λογιστική Αξία την 31/12/2018	34.240	2.060.591	2.094.832
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	(12.828)	(1.765.848)	(1.778.676)
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2018	21.412	294.744	316.156

9.3 Επενδύσεις σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Η εταιρεία στις 31/12/2018 κατείχε το 100% των μετοχών της «ΑΛΦΑ LAB ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» το μετοχικό κεφάλαιο της οποίας ανέρχεται σε 258.602 ευρώ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την συνεδρίαση του την 27η Μαρτίου 2018 ομόφωνα αποφάσισε να ενταχθεί στα Θέματα της Ημερησίας Διάταξης της επικείμενης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας θέμα περί αυξήσεως του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας μέχρι του ποσού των 200.001,80€ με καταβολή μετρητών και έκδοση 68.260 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας 2,93€ εκάστης και τιμή διάθεσης ίση με την ονομαστική αξία και η χρήση των αντληθησόμενων κεφαλαίων ως συμμετοχή της Εταιρείας στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας με την επωνυμία «ΑΛΦΑ LAB ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ». Στις 21/6/2018 η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μέχρι του ποσού των 200.001,80€ με καταβολή μετρητών και έκδοση 68.260 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας 2,93 € εκάστης. Μετά την αύξηση το μετοχικό κεφάλαιο ανήλθε σε 7.307.915,17€ διαιρούμενο σε 2.494.169 ονομαστικές μετοχές. Με το Πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου της 01/08/2018 πιστοποιήθηκε η ολική καταβολή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που αποφάσισε η Γενική Συνέλευση των μετόχων της 21/6/2018. Στις 29/8/2018 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο Γ.Ε.Μ.Η. με κωδικό αριθμό καταχώρησης 1455288 το από 01/08/2018 Πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου πιστοποίησης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου.

Επωνυμία Θυγατρικής	31/12/2018						31/12/2017					
	Αξία Συμμετοχής	% άμεσης συμμετοχής	% έμμεσης συμμετοχής	% συνολικής συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	Μέθοδος Ενοποίησης	Αξία Συμμετοχής	% άμεσης συμμετοχής	% έμμεσης συμμετοχής	% συνολικής συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	Μέθοδος Ενοποίησης
Alphalab AE	258.696	100,00%	0,00%	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΙΚΗ	58.694	100,00%	0,00%	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	ΟΛΙΚΗ

9.4 Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

Τα λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού αναλύονται ως εξής :

	31/12/2018	31/12/2017
Εγγυήσεις	15.246	22.446
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	2.963	7.281
Καθαρή Λογιστική Αξία	18.209	29.727

9.5 Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις όπως προκύπτουν από τις σχετικές προσωρινές φορολογικές διαφορές έχουν ως εξής:

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις/(υποχρεώσεις)	Υπόλοιπο την 1/1/2018	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα	(Χρέωση)/Πίστωση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο την 31/12/2018	Υπόλοιπο την 1/1/2017	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα	(Χρέωση)/Πίστωση στην καθαρή θέση	Υπόλοιπο την 31/12/2017
Ενώματα Πάγια	(2.023.709)	336.370	0	(1.687.339)	(2.098.519)	74.810	0	(2.023.709)
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	8.559	4.320	0	12.878	21.759	(13.200)	0	8.559
Λοιπά αποθεματικά	0	0	0	0	0	0)	0	0
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	392.565	(43.058)	8.595	358.101	383.379	9.717	(531)	392.565
Επιχορηγήσεις	(0)	0	0	(0)	(0)	0	0	(0)
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	130.577	19.489	0	150.066	130.577	0	0	130.577
Συμφηρισμός Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων και Υποχρεώσεων	(1.492.008)	317.121	8.595	(1.166.292)	(1.562.804)	71.327	(531)	(1.492.008)

Αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος υπολογίζονται σε όλες τις προσωρινές φορολογικές διαφορές, χρησιμοποιώντας τον φορολογικό συντελεστή που αναμένεται να ισχύει κατά τη χρήση που μία απαίτηση πραγματοποιείται ή μία υποχρέωση διακανονίζεται και λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία των Οικονομικών Καταστάσεων. Σύμφωνα με την τελευταία τροποποίησή του άρθρου 58 του Ν.4172/2013 που ψηφίστηκε τον Νοέμβριο του 2018, ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος των κερδών των νομικών προσώπων, για κέρδη που προκύπτουν στο φορολογικό έτος 2019 και μετά, μειώνεται από 29% σε 28%, για το φορολογικό έτος 2020 σε 27%, για το φορολογικό έτος 2021 σε 26% και για τα φορολογικά έτη από το έτος 2022 και μετά σε 25%. Από τη σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος, λόγω της επαναμέτρησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, προέκυψε για την Εταιρεία αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (έξοδο) ποσού € 163χιλ. που αναγνωρίστηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

9.6 Αποθέματα

Τα αποθέματα της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Πρώτες Ύλες και λοιπά αναλώσιμα	307.775	316.303
Σύνολα	307.775	316.303

Η Εταιρεία δεν έχει ενεχυριασμένα αποθέματα.

9.7 Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Οι πελάτες και οι λοιπές εμπορικές απαιτήσεις της Εταιρείας, αναλύονται ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Εμπορικές Απαιτήσεις από τρίτους	929.931	720.329
Εμπορικές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	21.667	86
Γραμμάτια Εισπρακτέα	540.097	552.503
Επιταγές Εισπρακτέες	5.000	7.356
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(410.171)	(341.368)
Καθαρές Εμπορικές Απαιτήσεις	1.086.524	938.906
Κυκλοφορούν ενεργητικό	1.086.524	938.906
Σύνολα	1.086.524	938.906

Το σύνολο των ανωτέρω απαιτήσεων θεωρείται πως είναι βραχυπρόθεσμης λήξης. Η εύλογη αξία αυτών των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων δεν καθορίζεται ανεξάρτητα καθώς η λογιστική αξία θεωρείται πως προσεγγίζει την εύλογη αξία τους.

Η Εταιρεία έχουν προβεί σε υπολογισμό του claw-back και του rebate από την έναρξη ισχύος των αποφάσεων επιβαρύνοντας αντίστοιχα τα οικονομικά τους αποτελέσματα. Συγκεκριμένα, η Εταιρεία έχει απομειώσει τις απαιτήσεις από τον ΕΟΠΥΥ περιόδου 1/1/2013-31/12/2018 μέσω πιστωτικών τιμολογίων και προβλέψεων με το σωρευτικό ποσό των € 14 εκ. περίπου ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του άρθρου 100 παρ.5 του Ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α 167/23.7.2013) και των μεταγενέστερων σχετικών υπουργικών αποφάσεων. Η εταιρεία με βάση τα κοινοποιούμενα από τον ΕΟΠΥΥ ενημερωτικά, για το claw back και rebate, σημειώματα, προχώρησε αποκλειστικά και μόνο για λόγους φορολογικής συμμόρφωσης σύμφωνα με την ΠΟΛ.1191/12.08.2014 και την ΠΟΛ 1113/2.6.2015, στην έκδοση των αντίστοιχων τιμολογίων επιστροφών για την περίοδο 1/1/2013- 31/12/2017.

Η ενηλικίωση των πελατών που δεν έχουν υποστεί απομείωση, παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

	31/12/2018	31/12/2017
Δεν είναι ληξιπρόθεσμα και δεν είναι απομειωμένα	305.158	352.808
< 90 ημέρες	286.667	277.174
91 - 180 ημέρες	86.987	49.695
181 - 360 ημέρες	62.636	22.188
> 360 ημέρες	345.075	237.040
Σύνολο	1.086.524	938.906

Το σύνολο των εμπορικών απαιτήσεων έχει εξεταστεί για τυχόν ύπαρξη ενδείξεων απομείωσης. Συγκεκριμένες απαιτήσεις εντοπίστηκαν να έχουν ενδείξεις για τις οποίες σχηματίστηκαν προβλέψεις απομείωσης. Η κίνηση των προβλέψεων της Εταιρείας για τις μη εισπράξιμες απαιτήσεις αναλύεται ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο ανοίγματος	(341.368)	(424.927)
Πρόσθετες προβλέψεις	(150.000)	0
Αναταξινομήσεις	0	(80.000)
Μειώσεις / Διαγραφές	81.197	163.558
Υπόλοιπο κλεισίματος	(410.171)	(341.368)

9.8 Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού

Τα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού αναλύονται ως εξής :

	31/12/2018	31/12/2017
Χρεώστες Διάφοροι	421.178	403.730
Απαιτήσεις Από Δημόσιες Αρχές	548.502	414.370
Λοιπές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	37.949	42.733
Προπληρωθέντα έξοδα	81.335	76.672
Λοιπές Απαιτήσεις	17.468	17.468
Εγγυήσεις	11.305	11.000
Σύνολα	1.117.737	965.974
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(337.063)	(277.063)
Καθαρές απαιτήσεις Χρεωστών	780.674	688.911

Η ανάλυση των προβλέψεων για τα λοιπά στοιχεία ενεργητικού παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα:

	31/12/2018	31/12/2017
Υπόλοιπο ανοίγματος	(277.063)	(277.063)
Πρόσθετες προβλέψεις	(60.000)	0
Υπόλοιπο κλεισίματος	(337.063)	(277.063)

9.9 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα Ταμειακά Διαθέσιμα και ταμειακά Ισοδύναμα περιλαμβάνουν τα ακόλουθα στοιχεία:

	31/12/2018	31/12/2017
Μετρητά στο ταμείο	4.662	12.484
Ταμειακά διαθέσιμα στην τράπεζα	118.120	496.083
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	122.781	508.566

	122.781	508.566
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε €	122.781	508.566
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	122.781	508.566

9.10 Μετοχικό κεφάλαιο

Την 31η Δεκεμβρίου 2018 το σύνολο των εκδοθέντων κοινών μετοχών ανήρχετο σε 2.494.169 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας 2,93 ευρώ η κάθε μία. Όλες οι εκδοθείσες μετοχές έχουν εξοφληθεί πλήρως. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την συνεδρίαση του την 27η Μαρτίου 2018 ομόφωνα αποφάσισε να ενταχθεί στα Θέματα της Ημερησίας Διάταξης της επικείμενης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας θέμα περί αύξησεως του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας μέχρι του ποσού των 200.001,80€ με καταβολή μετρητών και έκδοση 68.260 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας 2,93€ εκάστης και τιμή διάθεσης ίση με την ονομαστική αξία και η χρήση των αντληθσόμενων κεφαλαίων ως συμμετοχή της Εταιρείας στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της θυγατρικής εταιρείας με την επωνυμία «ΑΛΦΑ LAB ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ». Στις 21/6/2018 η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μέχρι του ποσού των 200.001,80€ με καταβολή μετρητών και έκδοση 68.260 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας 2,93 € εκάστης. Μετά την αύξηση το μετοχικό κεφάλαιο ανήλθε σε 7.307.915,17€ διαιρούμενο σε 2.494.169 ονομαστικές μετοχές. Με το Πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου της 01/08/2018 πιστοποιήθηκε η ολική καταβολή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που αποφάσισε η Γενική Συνέλευση των μετόχων της 21/6/2018. Στις 29/8/2018 καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο Γ.Ε.Μ.Η. με κωδικό αριθμό καταχώρησης 1455288 το από 01/08/2018 Πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου πιστοποίησης της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου.

	Αριθμός μετοχών	Ονομαστική αξία	Αξία κοινών μετοχών	Υπερ Το Άρτιο	Ίδιες Μετοχές
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	2.425.909	0	7.107.913	1.267.346	0
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	2.425.909	0	7.107.913	1.267.346	0
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2018	2.425.909	0	7.107.913	1.267.346	0
Έκδοση Νέων Μετοχών	0	0	0	0	0
-Κοινές	68.260	0	200.002	0	0
-Προνομιούχες	0	0	0	0	0
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	2.494.169	0	7.307.915	1.267.346	0

Για τη χρήση του 2018, το Δ.Σ. της Εταιρείας δε θα διανείμει μέρισμα λόγω ζημιών. Η μη διανομή μερίσματος τελεί υπό την έγκριση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης.

9.11 Λοιπά Αποθεματικά

Τα λοιπά αποθεματικά της Εταιρείας αναλύονται ως εξής:

	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	1.168.258	(60.452)	1.107.806
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	1.168.258	(60.452)	1.107.806

	Τακτικό αποθεματικό	Λοιπά αποθεματικά	Σύνολο
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2018	1.168.258	(60.452)	1.107.806
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	1.168.258	(60.452)	1.107.806

9.12 Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η εταιρεία έχει την νομική υποχρέωση για την καταβολή στο προσωπικό εφ' άπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης. Η ανάλυση της υποχρέωσης αυτής έχει ως εξής:

	31/12/2018		31/12/2017	
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών	1.432.406	1.432.406	1.353.672	1.353.672
Εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος	0	0	0	0
	1.432.406	1.432.406	1.353.672	1.353.672
Ταξινομημένη ως :				
Μακροπρόθεσμη υποχρέωση	1.432.406	1.432.406	1.353.672	1.353.672

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31/12/2018		31/12/2017	
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	1.353.672	1.353.672	1.321.998	1.321.998
Τρέχον κόστος απασχόλησης	40.912	40.912	58.991	58.991
Έξοδο τόκων	24.366	24.366	25.118	25.118
Επανεκτιμήσεις - αναλογιστικές ζημιές/(κέρδη) από μεταβολές χρηματοοικονομικών παραδοχών	29.638	29.638	(1.832)	(1.832)
Παροχές πληρωθείσες	(16.181)	(16.181)	(50.603)	(50.603)
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	1.432.406	1.432.406	1.353.672	1.353.672

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην Κατάσταση Συνολικών Εισοδημάτων είναι:

	31/12/2018		31/12/2017	
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	40.912	40.912	58.991	58.991
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	24.366	24.366	25.118	25.118
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	65.278	65.278	84.109	84.109

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31/12/2018		31/12/2017	
	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο	Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	Σύνολο
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε δημογραφικές παραδοχές	0	0	0	0
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	0	0	1.832	1.832
Απόδοση των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος (εξαιρουμένων των ποσών που περιλαμβάνονται στον καθαρό τόκο)	0	0	0	0
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	0	0	1.832	1.832

Οι σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για την αποτίμηση είναι οι ακόλουθες:

	31/12/2018	31/12/2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο της 31ης Δεκεμβρίου	1,70%	1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	1,80%	1,80%
Πληθωρισμός	2,00%	2,00%

Η επίδραση των μεταβολών σε σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές είναι :

	Προεξοφλητικό επιτόκιο		Προεξοφλητικό επιτόκιο	
	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	(121.904)	136.356	(104.524)	116.012
	Μελλοντικές αυξήσεις μισθών		Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	
	0,5%	-0,5%	0,5%	-0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	133.291	(120.298)	114.493	(104.214)

Η ανάλυση ευαισθησίας πραγματοποιήθηκε αλλάζοντας μια παράμετρο κάθε φορά χωρίς να αλλάζουν οι υπόλοιπες. Η πραγματική μεταβολή ενδέχεται να είναι διαφορετική από αυτή που παρουσιάζεται, καθώς είναι απίθανο να προκύψει μια μεταβολή σε μια αναλογιστική παραδοχή χωρίς ταυτόχρονη επίδραση σε κάποια άλλη, αφού κάποιες από τις αναλογιστικές παραδοχές σχετίζονται μεταξύ τους.

9.13 Δανειακές υποχρεώσεις

Τα δάνεια της Εταιρείας καθώς και τα έτη αποπληρωμής του αναλύονται ως εξής:

Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	31/12/2018	31/12/2017
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	104.196	126.709
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	104.196	126.709
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	31/12/2018	31/12/2017
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	78.330	60.070
Τραπεζικός δανεισμός με εξασφαλίσεις	0	105.121
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	78.330	165.192

Τα έτη αποπληρωμής των δανείων έχουν ως εξής:

Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2018	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Τραπεζικός δανεισμός με εξασφαλίσεις	Δανειακές Υποχρεώσεις
Εως 1 έτους	78.330	0	78.330
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	70.579	0	70.579
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	23.439	0	23.439
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	10.177	0	10.177
	182.526	0	182.526

Δανειακές υποχρεώσεις την 31/12/2017	Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	Τραπεζικός δανεισμός με εξασφαλίσεις	Δανειακές Υποχρεώσεις
Εως 1 έτους	60.070	105.121	165.192
Μεταξύ 1 έτους και 2 ετών	63.944	0	63.944
Μεταξύ 2 ετών και 3 ετών	55.381	0	55.381
Μεταξύ 3 ετών και 4 ετών	7.384	0	7.384
	186.779	105.121	291.900

Τα πραγματικά σταθμισμένα μέσα επιτόκια δανεισμού της Εταιρείας για τη χρήση 2018 και 2017 είναι τα παρακάτω:

	31/12/2018	31/12/2017
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	4,00%	6,00%
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	4,00%	5,90%

Οι υποχρεώσεις της χρηματοδοτικής μίσθωσης την 31/12/2018 και 31/12/2017 αντίστοιχα είναι οι εξής:

	31/12/2018		31/12/2017	
	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	Ελάχιστες μελλοντικές καταβολές	Παρούσα αξία ελάχιστων μελλοντικών καταβολών
Εως 1 έτους	86.796	78.330	69.699	60.070
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	109.182	104.196	134.312	126.709
Άνω των 5 ετών	0	0	0	0
Σύνολο Ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	195.979	182.526	204.011	186.779
Μείον: Ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	(13.453)	0	(17.232)	0
Σύνολο παρούσας αξίας ελάχιστων μελλοντικών καταβολών	182.526	182.526	186.779	186.779

9.14 Προβλέψεις

Οι προβλέψεις που αφορούν την Εταιρεία αναγνωρίζονται εφ' όσον υπάρχουν παρούσες νομικές ή τεκμαρτές υποχρεώσεις ως συνέπεια παλαιότερων γεγονότων, εφ' όσον υπάρχει πιθανότητα εκκαθάρισης τους μέσω εκρών πόρων, και εφ' όσον η υποχρέωση του ποσού μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον υπάρχει πιθανότητα εισροής οικονομικών οφελών. Οι «Προβλέψεις Επίδικων υποθέσεων» αφορούν προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις της εταιρείας που μπορεί να προκύψουν από αγωγές που έχουν εγερθεί εναντίον της.

	Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων	Σύνολα
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	55.978	450.265	506.243
Αχρησιμοποίητα ποσά προβλέψεων που αναστράφησαν	(30.000)	0	(30.000)
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	25.978	450.265	476.243
	Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	Προβλέψεις επίδικων υποθέσεων	Σύνολα
Υπόλοιπο αρχής την 1/1/2018	25.978	450.265	476.243
Πρόσθετες προβλέψεις	0	150.000	150.000
Αχρησιμοποίητα ποσά προβλέψεων που αναστράφησαν	(10.000)	0	(10.000)
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2018	15.978	600.265	616.243
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	15.978	600.265	616.243
	15.978	600.265	616.243

Τα ανωτέρω ποσά εμφανίζονται στο κονδύλι «Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις» στη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

9.15 Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

	31/12/2018	31/12/2017
Λοιπές Υποχρεώσεις	71.280	90.719
Διακανονισμένες οφειλές ασφαλιστικών οργανισμών	0	20.319
Τακτοποίηση αυθαιρέτων βάσει του Ν 4014/2011	0	13.953
Σύνολο	71.280	124.991

9.16 Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Η ανάλυση των υπολοίπων των προμηθευτών και των λοιπών συναφών υποχρεώσεων της Εταιρείας έχει ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Προμηθευτές	1.548.180	1.814.401
Επιταγές Πληρωτέες	54.432	105.488
Προκαταβολές πελατών	37.811	214.866
Εμπορικές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	4.562.286	4.034.201
Λοιπές υποχρεώσεις	584.665	388.715
Σύνολο	6.787.374	6.557.671

9.17 Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι

Δεν υπάρχουν φόροι εισοδήματος πληρωτέοι για την τρέχουσα και προηγούμενη χρήση.

9.18 Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Οι λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αναλύονται ως εξής :

	31/12/2018	31/12/2017
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	139.361	196.361
Έσοδα επόμενης περιόδου - Επιχορηγήσεις	0	68.140
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	332.275	372.968
Λοιπές υποχρεώσεις από φόρους	487.906	575.403
Δεδουλευμένα έξοδα	51.487	70.006
Λοιπές υποχρεώσεις	212.765	100.380
Δεδουλευμένοι τόκοι	65.988	53.836
Σύνολο	1.289.781	1.437.094

9.19 Πωλήσεις

Οι πωλήσεις αναλύονται ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	13.000.766	12.167.947
Σύνολα από συνεχιζόμενες δραστηριότητες	13.000.766	12.167.947
Σύνολο	13.000.766	12.167.947

9.20 Κόστος Πωληθέντων

Το κόστος πωληθέντων αναλύεται ως εξής:

	31/12/2018 Κόστος Πωληθέντων	31/12/17 Κόστος Πωληθέντων
Συνταξιοδοτικές παροχές	30.919	44.583
Αμοιβές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	4.762.633	4.742.293
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	1.572.623	1.643.093
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	595.929	585.122
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	109.154	102.161
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	2.227.046	2.399.748
Παροχές τρίτων	1.066.455	995.530
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	25.124	23.560
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	237.429	239.290
Φόροι και τέλη	74.797	42.826
Προβλέψεις	226.726	60.460
Ασφάλιστρα	110.882	105.855
Έπισκευές και συντηρήσεις	144.235	187.364
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	756	10.052
Λοιπά έξοδα	21.039	29.362
Έξοδα μεταφοράς	8.346	7.213
Αναλώσιμα	381	608
Σύνολο	11.214.473	11.219.121

9.21 Έξοδα Διοίκησης/Διάθεσης

Τα έξοδα διοίκησης και διάθεσης της Εταιρείας αναλύονται στους παρακάτω πίνακες:

	31/12/18		31/12/17	
	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης
Συνταξιοδοτικές παροχές	9.815	177	14.153	256
Αμοιβές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	1.511.886	27.321	1.505.429	27.205
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	189.176	3.419	185.746	3.357
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	34.651	626	32.431	586
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	706.970	12.776	756.246	13.083
Παροχές τρίτων	338.544	6.118	321.577	6.394
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	7.975	144	7.479	135
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	75.371	1.362	75.962	1.373
Φόροι και τέλη	23.744	429	13.595	246
Προβλέψεις	71.974	1.301	19.193	347
Ασφάλιστρα	35.199	636	33.603	607
Έπισκευές και συντηρήσεις	45.787	827	59.478	1.075
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	240	4	3.191	58
Λοιπά έξοδα	7.282	132	11.341	205
Έξοδα μεταφοράς	2.650	48	2.290	41
Αναλώσιμα	121	2	193	3
Σύνολο	3.061.385	55.322	3.041.907	54.970

9.22 Λοιπά έσοδα / έξοδα εκμετάλλευσης

Τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης για τις χρήσεις 2018 και 2017 έχουν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Έσοδα από Ενοίκια	198.179	223.401
Έσοδα από Επιδότησεις	7.834	685
Έσοδα από αχρησιμοποίητες Προβλέψεις	10.000	30.000
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	505.540	467.126
Λοιπά έσοδα	96.325	109.255
Κέρδη από την πώληση ενσώματων παγίων	1	800
Σύνολο λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης	817.879	831.268

Τα λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης για τις χρήσεις 2018 και 2017 έχουν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Φόροι ακίνητης περιουσίας και λοιποί φόροι	0	33.455
Πρόστιμα και προσαυξήσεις	219	0
Ζημιές από την πώληση ενσώματων παγίων	0	3.490
Λοιπά έξοδα	111.405	293.743
Σύνολο λοιπών εξόδων εκμετάλλευσης	111.624	330.688

9.23 Παροχές σε εργαζομένους

Οι παροχές σε εργαζομένους αναλύονται ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Μισθοί και ημερομίσθια	4.918.167	4.923.662
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	1.294.376	1.300.143
Συντάξεις προγράμματα καθορισμένων παροχών	40.912	58.991
Λοιπά έξοδα προσωπικού	89.298	51.121
Σύνολο κόστους εργαζομένων	6.342.752	6.333.917

Ο αριθμός των εργαζομένων κατά τις ημερομηνίες Κατάστασης Οικονομικής Θέσης 31/12/2018 και 31/12/2017 ήταν 270 και 265 αντίστοιχα.

9.24 Χρηματοοικονομικά κόστη / έσοδα

Τα χρηματοοικονομικά κόστη / έσοδα αναλύονται ως εξής :

	31/12/2018	31/12/2017
Τόκοι βραχυπρόθεσμων δανείων	2.430	8.048
Τόκοι χρηματοοικονομικών μισθώσεων	10.646	11.193
Χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης υποχρεώσεων παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	24.366	25.118
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	315	330
Λοιποί τόκοι έξοδα	16.255	49.733
Προμήθειες Τραπεζών	41.866	73.831
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	95.877	168.254

	31/12/2018	31/12/2017
Έσοδα από τόκους καταθέσεων	19	498
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	19	498

9.25 Φόρος εισοδήματος

Ο φόρος εισοδήματος αναλύεται ως εξής :

	31/12/2018	31/12/2017
Αναβαλλόμενος φόρος αποτελεσμάτων	(317.120)	(71.327)
Σύνολο φόρου εισοδήματος	(317.120)	(71.327)
Κέρδη προ Φόρων (από συνεχιζόμενες και διακοπείσες δραστηριότητες)	(720.017)	(1.815.227)
Συντελεστής Φόρου	29%	29%
Αναμενόμενη Δαπάνη Φόρου	(208.805)	(526.416)
Προ/γές για εισοδήματα που δεν υπόκεινται σε φορολογία		
- Συμψηφισμός λόγω σωρευμένων ζημιών προηγούμενων χρήσεων	30.554	278.996
- Ζημιές χρήσης για τις οποίες δεν αναγνωρίστηκε αναβαλ.φορολ.απαιτ.	23.142	48.167
Προς/γές για έξοδα που δεν εκπίπτουν για φορ/κούς σκοπούς		
- Μη εκπιπόμενες δαπάνες	1.307	127.926
- Επίδραση από μεταβολές φορολογικού συντελεστή	(163.232)	0
- Πρόσθετοι φόροι & προσαυξήσεις	(64)	0
- Λοιπά	(24)	0
Σύνολο φόρου	(317.121)	(71.327)

Σύμφωνα με την φορολογική νομοθεσία, ο φορολογικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις ελληνικές επιχειρήσεις για τις χρήσεις 2018 και 2017 είναι 29%. Σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν. 4579/2018, οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα των νομικών προσώπων στην Ελλάδα, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων, μειώνονται σταδιακά κατά 1% ετησίως, ως ακολούθως: 28% για το φορολογικό έτος 2019, 27% για το φορολογικό έτος 2020, 26% για το φορολογικό έτος 2021 και 25% για το φορολογικό έτος 2022 και εφεξής. Από τη σταδιακή μείωση του συντελεστή φορολογίας εισοδήματος, λόγω της επαναμέτρησης των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων και υποχρεώσεων, προέκυψε για την Εταιρεία αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος (έσοδο) ποσού € 163 χιλ. που καταχωρήθηκε στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

Πληροφορίες σχετικά με τον αναβαλλόμενο φόρο αναφέρονται στη σημείωση 9.5.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2017, η Εταιρεία υπάχθηκε σε ειδικό φορολογικό έλεγχο που διενεργήθηκε από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 2238/1994 και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 και έλαβε Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1006/2016 οι εταιρείες που έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια του τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Η Διοίκηση της Εταιρείας εκτιμά ότι, σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Για τη χρήση 2018 ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν αναμένεται κατά την ολοκλήρωσή του να προκύψουν διαφορές με ουσιώδη διαφοροποίηση στις φορολογικές υποχρεώσεις που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών, ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής, σε προαιρετική βάση.

9.26 Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή προκύπτουν από τη διαίρεση του κέρδους που αναλογεί στους μετόχους της Εταιρείας (μετά από φόρους), με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών μετοχών της Εταιρείας στην διάρκεια της περιόδου. Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή είναι ίδια με τα βασικά.

	31/12/2018	31/12/2017
Καθαρά Κέρδη/(Ζημιές) που αναλογούν στους μετόχους	(402.897)	(1.743.900)
Μέσος σταθμικός όρος κοινών μετοχών	2.494.169	2.425.909
Βασικά κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή	(0,1615)	(0,7189)

9.27 Δεσμεύσεις

Δεσμεύσεις λειτουργικών μισθώσεων – της Εταιρείας λειτουργούντος ως μισθωτή.

Η παρούσα αξία των μελλοντικών ελαχίστων πληρωμών των συνολικών μισθωμάτων σύμφωνα με τις συμβάσεις των χρηματοδοτικών και λειτουργικών μισθώσεων έχουν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Δεσμεύσεις από χρηματοοικονομικές μισθώσεις		
Εντός 1 έτους	78.330	60.070
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	104.196	126.709
Σύνολο δεσμεύσεων από χρηματοοικονομικές μισθώσεις	182.526	186.779
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις		
Εντός 1 έτους	17.630	32.420
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	30.855	47.978
Σύνολο δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις	48.485	80.398

Οι εγγυήσεις της Εταιρείας κατά την 31/12/2018 και την 31/12/2017, έχουν ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Εγγυήσεις		
Άλλες εγγυήσεις σε τρίτους	8.500	11.000
Σύνολο εγγυήσεων	8.500	11.000

9.28 Ενδεχόμενες απαιτήσεις – υποχρεώσεις

Πληροφορίες σχετικά με ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η εταιρεία έχει ενδεχόμενες υποχρεώσεις σε θέματα που προκύπτουν στα πλαίσια της συνήθους δραστηριότητας. Δεν αναμένεται να προκύψουν ουσιώδεις επιβαρύνσεις από τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις πέραν των προβλέψεων που ήδη έχουν σχηματιστεί. Πιο αναλυτικά:

A. Εκκρεμείς υποθέσεις κατά της Εταιρείας την 31/12/2018

Κατά της Εταιρείας έχουν εγερθεί από τρίτους αγωγές κυρίως για ιατρικούς λόγους. Η Διοίκηση και η νομική υπηρεσία με βάση τα στοιχεία των φακέλων προέβλεψαν ότι τα ποσά που θα κληθεί η εταιρεία να καταβάλλει στο μέλλον, όταν οι υποθέσεις θα τελεσιδικήσουν δεν θα ξεπεράσουν συνολικά το ποσό των 600 χιλ. €. Η Διοίκηση της Εταιρείας κρίνει ότι με βάση τα υπάρχοντα σήμερα στοιχεία τα ποσά είναι εύλογα. Για το λόγο αυτό αποφάσισε το σχηματισμό ισόποσης πρόβλεψης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι λόγω της φύσεως τους, η κάθε υπόθεση είναι μοναδική αφού αφορά συγκεκριμένη ιατρική περίπτωση και τα αποτελέσματα της. Η

Διοίκηση και οι νομικοί σύμβουλοι της Εταιρείας εκτιμούν ότι οι εκκρεμείς, πέραν της ήδη σχηματισθείσας πρόβλεψης επίδικων υποθέσεων, υποθέσεις αναμένεται να διευθετηθούν χωρίς σημαντικές αρνητικές επιδράσεις στην χρηματοοικονομική θέση ή στα αποτελέσματα της λειτουργίας της. (βλ. σημείωση 9.14)

Η Διοίκηση της Εταιρείας θα επαναπροσδιορίζει, σε κάθε περίοδο σύνταξης οικονομικών καταστάσεων το ποσό που θα προβλέπεται ότι απαιτείται στην ημερομηνία αυτή για το διακανονισμό των εκκρεμών δικαστικών υποθέσεων, εφόσον θα υπάρξουν νέα στοιχεία.

B. Ανέλεγκτες Φορολογικά χρήσεις

Η Εταιρεία έχει περαιωθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2009. Παραμένει ανέλεγκτη για τη διαχειριστική χρήση 2010. Για τις διαχειριστικές χρήσεις 2011-2018 έχει υπαχθεί στον έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών.

Για τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις, υπάρχει το ενδεχόμενο επιβολής πρόσθετων φόρων και προσαυξήσεων κατά το χρόνο που θα εξετασθούν και θα οριστικοποιηθούν. Η Εταιρεία προχωράει σε ετήσια εκτίμηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων που αναμένεται να προκύψουν από τον έλεγχο παρελθουσών χρήσεων λαμβάνοντας τις αντίστοιχες προβλέψεις όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο (βλ. σημείωση 9.14). Η Διοίκηση θεωρεί ότι πέραν των ήδη σχηματισμένων προβλέψεων, τυχόν ποσά φόρων που πιθανόν να προκύψουν δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στην καθαρή θέση, στα αποτελέσματα χρήσης και στις ταμειακές ροές της Εταιρείας.

9.29 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ενδοομιλικές συναλλαγές & Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τις συναλλαγές της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη.

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1.1.2018 - 31.12.2018

ΠΩΛΗΤΗΣ (Κολώνα)

ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ (Γραμμή)	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ Α.Ε.	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	ΛΗΤΩ Α.Ε.	ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.	Υ-LOGIMED Α.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ Α.Ε.			25			25
ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.			21.557			21.557
ΛΗΤΩ Α.Ε.	68.713	3.197		204.373	945.199	1.221.482
ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.			2.055			2.055
ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.			54.620			54.620
ΣΥΝΟΛΟ	68.713	3.197	78.257	204.373	945.199	1.299.739

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 1.1.2017 - 31.12.2017

ΠΩΛΗΤΗΣ (Κολώνα)

ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ (Γραμμή)	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ Α.Ε.	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	ΛΗΤΩ Α.Ε.	ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.	Υ-LOGIMED Α.Ε.	ΣΥΝΟΛΟ
Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ Α.Ε.			86			86
ΛΗΤΩ Α.Ε.	42.926	5.156		135.947	968.349	1.152.379
ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.			1.971			1.971
ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.			52.800			52.800
ΛΗΤΩ LAB Α.Ε.			1.167			1.167
ΣΥΝΟΛΟ	42.926	5.156	56.023	135.947	968.349	1.208.402

Ενδοομιλικά υπόλοιπα & υπόλοιπα με συνδεδεμένα μέρη

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τα υπόλοιπα της Εταιρείας με τα συνδεδεμένα μέρη.

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΝ 31.12.2018

ΑΠΑΙΤΗΣΗ (Κολώνα)

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ (Γραμμή)	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ Α.Ε.	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	ΛΗΤΩ Α.Ε.	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.	Υ-LOGIMED Α.Ε.	Υ-PHARMA	ΣΥΝΟΛΟ
Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ Α.Ε.			2.915					2.915
ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.			21.557					21.557
ΛΗΤΩ Α.Ε.	282.396	49.191		130.561	153.173	4.066.768	19.558	4.701.647
ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.			14.448					14.448
ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.			23.501					23.501
ΒΕΑΤΙΦΙΚ Α.Ε.			259					259
ΣΥΝΟΛΟ	282.396	49.191	62.680	130.561	153.173	4.066.768	19.558	4.764.327

ΔΙΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΗΝ 31.12.2017

ΑΠΑΙΤΗΣΗ (Κολώνα)

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ (Γραμμή)	Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ Α.Ε.	ΜΗΤΕΡΑ Α.Ε.	ΛΗΤΩ Α.Ε.	ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.	ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.	Υ-LOGIMED Α.Ε.	Υ-PHARMA	ΣΥΝΟΛΟ
Δ.Θ.Κ.Α. ΥΓΕΙΑ Α.Ε.			2.891					2.891
ΛΗΤΩ Α.Ε.	203.060	45.991		187.561	22.325	3.752.067	19.558	4.230.562
ΛΗΤΩ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε.			12.319					12.319
ΑΛΦΑ LAB Α.Ε.			27.350					27.350
ΒΕΑΤΙΦΙΚ Α.Ε.			259					259
ΣΥΝΟΛΟ	203.060	45.991	42.819	187.561	22.325	3.752.067	19.558	4.273.381

Επίσης, οι συναλλαγές με τις εταιρείες του Ομίλου Πειραιώς και του Ομίλου MIG, μέχρι την ημερομηνία μεταβίβασης των μετοχών του Ομίλου ΥΓΕΙΑ στην Hellenic Health Care (Θυγατρική της CVC CAPITAL PARTNERS) ανέρχονται σε έξοδα ποσού € 448.382,64.

Παροχές προς βασικά διοικητικά μέλη

Οι παροχές προς τη Διοίκηση της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	31/12/2018	31/12/2017
Μισθοί & άλλες βραχυπρόθεσμες εργασιακές παροχές	293.884	277.273
Κόστος κοινωνικής ασφάλισης	67.558	63.355
Σύνολο	361.442	340.628

Δεν έχουν χορηγηθεί δάνεια σε μέλη του Δ.Σ. ή σε λοιπά διευθυντικά στελέχη της Εταιρείας (και τις οικογένειές τους). Τα βασικά διοικητικά μέλη αριθμούν σε 5 άτομα για 2018 και το 2017.

10. Σκοποί και πολιτικές διαχείρισης κινδύνων

Η Εταιρεία είναι εκτεθειμένη σε πολλαπλούς χρηματοοικονομικούς κινδύνους όπως ο κίνδυνος της αγοράς (διακυμάνσεις των επιτοκίων, οι τιμές της αγοράς κτλ), ο πιστωτικός κίνδυνος και ο κίνδυνος ρευστότητας. Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνων της Εταιρείας στοχεύει στον περιορισμό της αρνητικής επίδρασης στα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα που προκύπτουν από την αδυναμία πρόβλεψης των χρηματοοικονομικών αγορών και τη διακύμανση στις μεταβλητές του κόστους και των πωλήσεων.

Η πολιτική διαχείρισης κινδύνων εφαρμόζεται από την Οικονομική Διεύθυνση της Εταιρείας.

Η διαδικασία που ακολουθείται είναι η παρακάτω:

- Αξιολόγηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις λειτουργίες της Εταιρείας,
- Σχεδιασμός της μεθοδολογίας και επιλογή των κατάλληλων χρηματοοικονομικών προϊόντων για την μείωση των κινδύνων και
- Εκτέλεση/εφαρμογή, σύμφωνα με τη διαδικασία που έχει εγκριθεί από τη Διοίκηση, της διαδικασίας διαχείρισης κινδύνων.

Τα χρηματοοικονομικά μέσα της Εταιρείας αποτελούνται κυρίως από καταθέσεις σε τράπεζες, εμπορικούς χρεώστες και πιστωτές και υποχρεώσεις από δάνεια.

10.1 Κίνδυνος επιτοκίου

Η πολιτική της Εταιρείας είναι να ελαχιστοποιήσει την έκθεση του στο κίνδυνο ταμειακών ροών επιτοκίου όσον αφορά τη βραχυπρόθεσμη χρηματοδότηση. Οι βραχυπρόθεσμες χρηματοδοτήσεις είναι με κυμαινόμενο επιτόκιο (3M Euribor). Την 31η Δεκεμβρίου 2018, η Εταιρεία είναι ελάχιστα εκτεθειμένη στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου. Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή -1%.

	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%
	31/12/2018		31/12/2017	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	(1.825)	1.825	(1.868)	1.868
Καθαρή θέση	(1.825)	1.825	(1.868)	1.868

10.2 Κίνδυνος ρευστότητας

Η Εταιρεία διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας με προσεκτική παρακολούθηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και των πληρωμών που πραγματοποιούνται καθημερινά. Οι ανάγκες ρευστότητας παρακολουθούνται σε διάφορες χρονικές περιόδους, σε καθημερινή και εβδομαδιαία βάση καθώς και σε μια κυλιόμενη περίοδο 30 ημερών. Οι βραχυπρόθεσμες ανάγκες ρευστότητας για τους επόμενους 6 μήνες και το επόμενο έτος προσδιορίζονται μηνιαία.

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων την 31η Δεκεμβρίου 2018 για την Εταιρεία αναλύεται ως εξής:

	31/12/2018			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	39.165	39.165	104.196	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	6.713.354	74.020	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.289.781	0	71.280	0
Σύνολο	8.042.301	113.185	175.475	0

Η αντίστοιχη ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για την 31η Δεκεμβρίου 2017 είχε ως εξής:

	31/12/2017			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	29.566	30.504	126.709	0
Εμπορικές υποχρεώσεις	6.547.951	9.720	0	0
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.410.377	26.717	124.991	0
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	105.121	0	0	0
Σύνολο	8.093.015	66.941	251.700	0

Κατά τη λήξη της κλειόμενης χρήσεως το σύνολο των βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων υπερέβαινε το σύνολο των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας κατά το ποσό των 5,85 εκ.

Αναφορικά με τη πορεία του κεφαλαίου κίνησης η Διοίκηση της Εταιρείας έχει ολοκληρώσει τις ενέργειες της προηγούμενης χρονιάς και έχει λάβει μια σειρά από νέα μέτρα. Πιο συγκεκριμένα η Εταιρεία συνεχίζει τη προσπάθεια περιορισμού του λειτουργικού κόστους και αύξησης του κύκλου εργασιών της (αύξηση του μεικτού κέρδους, μείωση της λειτουργικής ζημιάς και ριζική βελτίωση του EBITDA κατά το 2019).

Επιπλέον, η λειτουργία των νέων τμημάτων Ουρολογικού και ΩΡΛ καθ' όλη τη διάρκεια του 2018 ενισχύουν τους δείκτες της Εταιρείας ενώ οι νέες συνεργασίες με ειδικότητες συνεργατών ιατρών των κυρίων δραστηριοτήτων της Εταιρείας εξακολουθούν να αποτελούν βασική προτεραιότητα της Διοίκησης. Τέλος, η εταιρεία ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΥΓΕΙΑ Α.Ε., ως μητρική εταιρεία του Ομίλου Υγεία, θα παρέχει οποιαδήποτε οικονομική ή άλλη υποστήριξη, στην περίπτωση που καταστεί αναγκαίο, για τις δραστηριότητες της Εταιρείας για τουλάχιστον τους επόμενους 12 μήνες.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω γεγονότων, αλλά και δεδομένου ότι εισπράξεις το πρώτο τρίμηνο του 2019 είναι ενθαρρυντικές, εκτιμάται ότι η Εταιρεία δεν θα αντιμετωπίσει σημαντικά θέματα χρηματοδότησης και ρευστότητας εντός των επόμενων 12 μηνών.

10.3 Πιστωτικός Κίνδυνος

Η έκθεση της Εταιρείας όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία τις ημερομηνίες 31/12/2018 και 31/12/2017 αναλύονται ως εξής:

Κατηγορίες χρημ/κών στοιχείων	31/12/2018	31/12/2017
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	122.781	508.566
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	1.086.524	938.906
Σύνολο	1.209.305	1.447.472

Επίσης στον κάτωθι πίνακα αναλύεται η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών στοιχείων της Εταιρείας που είναι σε καθυστέρηση, αλλά δεν έχουν απομειωθεί:

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία σε καθυστέρηση που δεν έχουν απομειωθεί	31/12/2018	31/12/2017
Εντός 3 μηνών	286.667	277.174
Από 3 έως 6 μήνες	86.987	49.695
Από 6 μήνες έως 1 έτος	62.636	22.188
Πάνω από 1 έτος	345.075	237.040
Σύνολο	781.366	586.097

10.4 Διαχείριση Κεφαλαίου

Η Εταιρεία ορίζει το ποσό του κεφαλαίου σε σχέση με την συνολική κεφαλαιακή διάρθρωση, π.χ. ίδια κεφάλαια και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις. Η Εταιρεία διαχειρίζεται την κεφαλαιακή διάρθρωση και κάνει τις προσαρμογές κατά το χρόνο που η οικονομική κατάσταση και τα χαρακτηριστικά των κινδύνων των υπαρχόντων περιουσιακών στοιχείων αλλάζουν. Με στόχο τη διατήρηση ή την προσαρμογή της κεφαλαιακής διάρθρωσης, η Εταιρεία μπορεί να προσαρμόσει το ποσό των πληρωτέων μερισμάτων, να επιστρέψει κεφάλαιο στους μετόχους, να εκδώσει μετοχικό κεφάλαιο ή να πουλήσει περιουσιακά στοιχεία για να μειώσει το δανεισμό.

Η Εταιρεία παρακολουθεί το κεφάλαιο στη βάση του ποσού των ιδίων κεφαλαίων πλέον τα δάνεια μειωμένης εξασφάλισης, μείον τα ταμειακά διαθέσιμα και τα ταμειακά ισοδύναμα όπως αυτά απεικονίζονται στη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης. Το κεφάλαιο για τις χρήσεις 2018 και 2017 αναλύεται ως εξής:

	31/12/2018	31/12/2017
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	5.115.224	5.399.162
Μείον: Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	(122.781)	(508.566)
Κεφάλαιο	4.992.443	4.890.596
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	5.115.224	5.399.162
Πλέον: Δάνεια	182.526	291.900
Σύνολο κεφαλαίων	5.297.750	5.691.062
Κεφάλαιο προς Σύνολο Κεφαλαίων	0,94	0,86

11. Γεγονότα μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης

Δεν υπάρχουν άλλα γεγονότα μετά την ημερομηνία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης για τα οποία επιβάλλεται αναφορά από τα ΔΠΧΑ.

Αθήνα, 23 Απριλίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Το μέλος του Δ.Σ.

Η Οικονομική Διευθύντρια

Κωνσταντίνος Μαυρέλος
ΑΔΤ Χ606341

Λεωνίδα Παπαδόπουλος
ΑΔΤ ΑΙ019698

Γεώργιος Σκούρτης
ΑΔΤ ΑΜ228545

Άννα Παδελοπούλου
ΑΔΤ Ν009865
Αρ.Αδ.ΟΕΕ Α' 3910